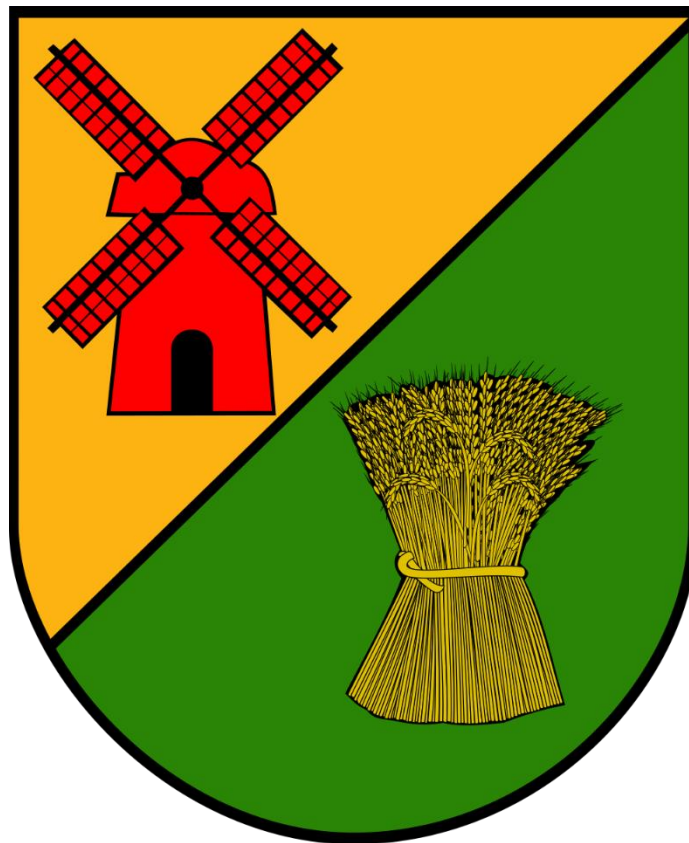

**Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń
Planu ogólnego Gminy Lichnowy**

Autor:

mgr Maria Antoszczyszyn

Luty 2026 r.

Spis treści

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	4
2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	11
3. Istniejący stan środowiska oraz stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	14
Położenie	14
Rzeźba terenu	15
Budowa geologiczna	16
Zasoby geologiczne	18
Wody powierzchniowe	18
Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	20
Wody podziemne.....	21
Klimat.....	24
Gleby	24
Roślinność i zwierzęta.....	25
Krajobraz	26
Formy ochrony przyrody.....	28
Korytarze ekologiczne.....	36
Klimat akustyczny	36
Stan powietrza atmosferycznego	37
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	39
5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	39
6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	64
7. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz	

integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	68
Oddziaływanie na ludzi	68
Oddziaływanie na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, formy ochrony przyrody, korytarze ekologiczne, ...	68
Oddziaływanie na wodę	70
Oddziaływanie na powietrze	71
Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	71
Oddziaływanie na krajobraz	72
Oddziaływanie na klimat.....	72
Oddziaływanie na zabytki	72
Oddziaływanie na dobra materialne	73
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, ...	74
9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	74
10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	75
11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	75
12. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	76
13. Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.....	79

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Niniejszy dokument stanowi prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Planu ogólnego Gminy Lichnowy. Prognozę sporządzono w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) oraz zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy i wytycznymi uzgodnień właściwych organów w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko:

- uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 28 lutego 2025 r., znak: RDOŚ-Gd-WZP.411.11.3.2025.MP.1,
- uzgodnienia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku z dnia 19 lutego 2025 r., znak: ZNS.9022.1.23.2025.EK.

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest zapewnienie ochrony środowiska poprzez analizę i ocenę skutków przyjęcia opracowywanego dokumentu planistycznego. W prognozie wskazuje się przewidywane negatywne i pozytywne oddziaływania planowanego zagospodarowania terenu oraz rozwiązania chroniące środowisko mające na celu ograniczenie wystąpienia negatywnych oddziaływań.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.
2. Informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
6. Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.
7. Datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru;
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się na podstawie następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.);

- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647 ze zm.);
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13);
- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r., poz. 960 ze zm.);
- ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 82);
- rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112);
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z 22 czerwca 2017 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2017 r., poz. 1416 ze zm.);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko oceniać będzie projektu planu ogólnego gminy Lichnowy. Plan ogólny stanowi akt planowania przestrzennego sporządzany na poziomie gminnym w celu określenia lokalnej polityki przestrzennej z uwzględnieniem ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Stanowi dokument, który zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W przeciwieństwie do studium stanowić będzie akt prawa miejscowego, a więc będzie dokumentem wiążącym przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawanych decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wprowadzenie przez ustawodawcę dokumentu planistycznego jakim jest plan ogólny pozwoli władzom gminy na większą kontrolę zabudowy terenu, która odbywać się będzie głównie na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz umożliwi wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu tylko w obszarach uzupełnienia zabudowy.

Termin narzucony przez ustawodawcę uchwalenia planów ogólnych to do 30 czerwca 2026 r. Po tej dacie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przestanie obowiązywać, zaś brak uchwalonego planu ogólnego uniemożliwi prowadzenie jakichkolwiek prac o charakterze planistycznym na obszarze danej jednostki administracyjnej.

Plan ogólny sporządza się na podstawie następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.);
- Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz.U. z 2024 r., poz. 729);
- Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r., poz. 2758 ze zm.).

Podstawą prawną sporządzenia planu ogólnego gminy Lichnowy jest uchwała nr VIII/70/2024 Rady Gminy Lichnowy z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Lichnowy. Sporządzenie planu ogólnego pozwoli na określenie polityki przestrzennej gminy jako narzędzie niezbędne do zagospodarowania i zabudowy terenów w sposób przemyślany i kontrolowany oraz jednocześnie umożliwi dalszy rozwój gospodarczy gminy. Bez uchwalenia planu ogólnego zabudowa i zmiana zagospodarowania terenu będzie praktycznie niemożliwa, a wyjątek stanowiłyby jedynie obszary, gdzie obecnie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz tereny, dla których uzyskano decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na podstawie wniosków złożonych przed 16 października 2025 r. lub decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, które stały się prawomocne przed 31 grudnia 2025 r.

Plan ogólny sporządzany jest dla obszaru całej gminy Lichnowy tj. obejmuje powierzchnię 8 884 ha. Gmina Lichnowy położona jest we wschodniej części województwa pomorskiego, w powiecie malborskim. Gminę okalają gminy sąsiednie: Tczew – miasto, Tczew – gmina wiejska, Suchy Dąb, Ostaszewo, Nowy Staw, Malbork – gmina wiejska, Miłoradz. Pod względem liczby ludności gminę Lichnowy zamieszkuje 4 215 mieszkańców, gęstość zaludnienia wynosi 47 mieszkańców na 1 km². Gmina podzielona jest na obręb: Boręty, Dąbrowa, Lisewo, Lichnowki, Szymankowo, Starynia, Lichnowy, Tropiszewo, Parszewo, Pordenowo.

Plan ogólny powiązany jest z innymi dokumentami i aktami planistycznymi uchwalonymi dla gminy Lichnowy tj. miejscowymi planami zagospodarowania

przestrzennego. Dla terenu gminy obowiązuje tylko 1 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i obejmuje mniej niż 1% całej powierzchni gminy – Uchwała Nr XVI/185/2025 Rady Gminy Lichnowy z dnia 25 września 2025 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lichnowy dla części obrębu Szymankowo.

Plan ogólny określa obligatoryjnie strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne oraz fakultatywnie obszary uzupełnienia zabudowy i obszary zabudowy śródmiejskiej. W ramach planu ogólnego określono strefy planistyczne na terenie gminy w sposób rozłączny oraz wyznaczono obszary uzupełnienia zabudowy, gdzie będzie możliwe realizowanie zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Poza obszarami uzupełnienia zabudowy zmiana zagospodarowania terenu następować będzie wyłącznie na podstawie zapisów kolejnych dokumentów planistycznych tj. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na potrzeby planu ogólnego sporządzono *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Planu Ogólnego Gminy Lichnowy*, gdzie wskazano następujące wnioski i zalecenia:

- ochronę gruntów ornych klas I-III,
- lokalizowanie planowanej zabudowy mieszkaniowej jako uzupełnienie lub kontynuację istniejącej zabudowy jako kształtowanie zwartych jednostek osadniczych,
- nową zabudowę lokalizować w taki sposób, aby możliwe było jej podłączenie do istniejących sieci uzbrojenia terenu, w szczególności sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej,
- uwzględnienie w planie ogólnym utrzymania obecnego zagospodarowania terenów w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Międzywala Wisły oraz obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- uwzględnienie nielokalizowania elektrowni wiatrowych w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły oraz w odległości co najmniej 2 km od granic tego obszaru.

W ramach planu ogólnego określa się również zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową na podstawie prognozowanej liczby mieszkańców w ciągu najbliższych 20 lat oraz chłonność terenów niezabudowanych Biorąc pod uwagę przeprowadzone analizy i wyliczenia dla gminy Lichnowy wyliczono zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w skali 808 osób.

Na potrzeby wyliczenia chłonności terenów niezabudowanych na terenie gminy Lichnowy wzięto pod uwagę jedynie obszary uzupełniania zabudowy, ponieważ na terenie

gminy nie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wyznaczające tereny poza zabudowę mieszkaniową.

Chłonność terenów niezabudowanych w obszarach uzupełnienia zabudowy pozwala na zapewnienie potrzeb mieszkaniowych dla 491 osób. Zgodnie z art. 13d ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.) suma chłonności terenów niezabudowanych w całej gminie nie może być mniejsza niż 70% oraz większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie. Jeśli wyliczona chłonność terenów niezabudowanych jest większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie nie wyznacza się stref planistycznych pod zabudowę mieszkaniową na pozostałych obszarach gminy. W związku z powyższych istniała możliwość wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową – wyznaczono strefy planistyczne SJ – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Łącznie wyznaczone strefy SJ oraz obszary uzupełnienia zabudowy zapewniają 129% sumy chłonności terenów niezabudowanych.

Dla gminy Lichnowy obszary uzupełnienia zabudowy wyznaczono na powierzchni ok. 154 ha.

Dla gminy Lichnowy odstąpiono od wyznaczenia gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej.

Wyznaczono następujące strefy planistyczne:

1. SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
2. SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
3. SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
4. SU – strefa usługowa,
5. SP – strefa gospodarcza,
6. SR – strefa produkcji rolniczej,
7. SI – strefa infrastrukturalna,
8. SN – strefa zieleni i rekreacji,
9. SC – strefa cmentarzy,
10. SO – strefa otwarta,
11. SK – strefa komunikacyjna.

Tabela 1. Profile funkcjonalne podstawowe i dodatkowe stref planistycznych.

<i>Symbol</i>	<i>Nazwa strefy planistycznej</i>	<i>Profil funkcjonalny podstawowy</i>	<i>Profil funkcjonalny dodatkowy</i>
SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren

<i>Symbol</i>	<i>Nazwa strefy planistycznej</i>	<i>Profil funkcjonalny podstawowy</i>	<i>Profil funkcjonalny dodatkowy</i>
	mieszkaniową wielorodzinną	urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SU	strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SP	strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SR	strefa produkcji rolniczej	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SI	strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych	teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren ogrodów działkowych, teren zieleni naturalnej, teren lasu
SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SO	strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej
SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren	teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód

<i>Symbol</i>	<i>Nazwa strefy planistycznej</i>	<i>Profil funkcjonalny podstawowy</i>	<i>Profil funkcjonalny dodatkowy</i>
		obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	

Gminny katalog stref określa profil funkcjonalny stref planistycznych. Dla stref planistycznych określono najistotniejsze parametry zabudowy:

- maksymalną nadziemną intensywność zabudowy,
- maksymalną wysokość zabudowy,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Ww. parametry będą wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Pomimo brzmienia art. 13a ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.), który mówi o tym, że plan ogólny nie stanowi podstawy prawnej innych decyzji niż decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pośrednio plan ogólny będzie wiążący dla decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanych na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) dla przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.), dla których jednocześnie wymagane będzie uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub ich realizacja wymagała będzie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Należy również wskazać, że przyjęcie planu ogólnego w zaproponowanej formie nie skutkuje unieważnieniem obecnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego czy wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko dla omawianego projektu planu ogólnego sporządzono w oparciu o szczegółową analizę projektu oraz o szereg materiałów źródłowych dotyczących stanu środowiska naturalnego i zagospodarowania terenu gminy Lichnowy.

Analiza materiałów źródłowych pozwoliła na rozpoznanie i ocenę cech przedmiotowego obszaru oraz dokonanie prognozowania przewidywanych skutków uchwalenia planu ogólnego w zaproponowanym kształcie.

Z materiałów źródłowych wykorzystano:

- *Raport o stanie Gminy Lichnowy za 2024 rok;*
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 – Załącznik nr 1 do uchwały Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.;
- Mapa glebowo-rolnicza gminy Lichnowy, materiały Marszałka Województwa Pomorskiego;
- Uchwała Nr 190/XVII/25 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 lipca 2025 roku w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa pomorskiego;
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003;
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 5 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003;
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. *Regionalna geografia fizyczna Polski*. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań;
- Tomczyk A.M., Bednorz E. (red. nauk.). 2022. *Atlas Klimatu Polski (1991-2020)*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań;
- Matuszkiewicz J.M., Wolski J., 2023, *Potencjalna roślinność naturalna Polski (wersja wektorowa)*, IGiPZ PAN, Warszawa;
- Słonina K., Kołakowski T. Wojtecka A., 2025. *Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim raport wojewódzki za rok 2024*. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Gdańsk;
- Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie pomorskim za pośrednictwem <https://www.gov.pl/web/gddkia/strategiczne-mapy-halasu-2022>;

- Mojski J., Rabek W. 2020. *Objaśnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski 1:50 000 Arkusz Tczew (92)*. Państwowy Instytut Geologiczny. Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa;
- Mojski J., Rabek W. 2013. *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50 000 000 Arkusz 92 Tczew*. Państwowy Instytut Geologiczny. Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa;
- Lidzbarski M. 1998. *Objaśnienia do Mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000 Arkusz Tczew (0092)*. Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa;
- Lidzbarski M. 1998. *Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000 Arkusz 92 – Tczew*. Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa;
- Seifert K. 2017. *Mapa Geośrodowiskowa Polski (II) Plansza A w skali 1:50 000 Arkusz 92 – Tczew*; Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa;
- Różański P. 2017. *Mapa Geośrodowiskowa Polski (II) Plansza B w skali 1:50 000 Arkusz 92 – Tczew*; Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa;
- Gałka M., Bojakowska I., Dominiak S., Kwecko P. Pasieczna A. Tomassi-Morawiec H., Król J. 2009. *Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Tczew (92)*. Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa;
- Gałka M., Dominiak S. 2009. *Mapa Geośrodowiskowa Polski Plansza A w skali 1:50 000 Arkusz 92 – Tczew*; Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa;
- Król J. 2009. *Mapa Geośrodowiskowa Polski Plansza B w skali 1:50 000 Arkusz 92 – Tczew*; Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa;
- Kozłowska O., Andrzejewska-Kubrak K., Bąk B., Dusza-Dobek A., Gabryś-Godlewska A., Kostrz-Sikora P., Krasuska J., Krzymińska J., Pasieczna A., Szrek P., Walentek I. 2017. *Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski (II) 1:50 000 Województwo pomorskie*. Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa;
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2022 r., poz. 300);
- dane Głównego Urzędu Statystycznego <https://bdl.stat.gov.pl/>;
- <https://karty.apgw.gov.pl:4200/>;
- <https://mapa.korytarze.pl/>;

- <https://igs.pgi.gov.pl/>;
- <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>;
- <https://www.ornitho.pl/>;
- <https://www.bdl.lasy.gov.pl/>;
- <https://mapy.geoportal.gov.pl/>;
- <https://pbpr.pomorskie.pl/home/audyt-krajobrazowy-pomorskie/>.

3. Istniejący stan środowiska oraz stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Położenie

Pod względem fizyczno-geograficznym gmina Lichnowy w całości położona jest w granicach mezoregionu Żuławy Wiślane.

Żuławy Wiślane jako region jest jednorodny pod względem morfologicznym. Obejmuje rozległy obszar równiny akumulacji aluwialnej w delcie Wisły. Rzeźba terenu jest wyraźnie równinna – średnie wzniesienie całego obszaru to ok. 1,6 m n.p.m. Dla tego mezoregionu charakterystyczne jest występowanie obszarów depresyjnych. Region wyróżnia się występowaniem praktycznie wyłącznie osadów holocenijskich pochodzenia rzeczno – aluwialnego. Są to piaski, mułki piaszczyste i ropy rzeczne, a ponadto lokalnie torfy i namuły torfiaste, podrzędnie osady jeziorne. Z mineralnych utworów aluwialnych wytworzyły się mady brunatne, będące najpowszechniejszym typem mad na obszarze Polski. Znaczny jest także udział gleb torfowych i gruntowo-glejowych.

Główną osią hydrograficzną jest Wisła, tworząca deltę o powierzchni ok. 2 460 km². Uzupełnieniem sieci hydrograficznej są: Nogat, Motława, Szarpawa, Radunia, Święta, Tuja, Elbląg i Tina. Ogólną długość kanałów melioracyjnych ocenia się tam na 3 tys. km, a długość bocznych rowów na 17 tys. km. Poziom wody na większości obszaru utrzymywany jest sztucznie z zastosowaniem gospodarki polderowej, kształtowanej od XIII w.

W strukturze potencjalnej roślinności naturalnej specyfika regionu przejawia się w bezwzględnej dominacji siedlisk wilgotnych lasów łągowych z przewagą łągu jesionowo-wiązowego, a na terasach zalewowych Wisły i większych rzek, typowego łągu topolowego. Nad jeziorami miejscami występują siedliska olsu. Ze względu na wysoką rolniczą przydatność gleb, zdecydowana większość potencjalnych zbiorowisk leśnych została zastąpiona przez uprawy rolne, które zdecydowanie dominują w strukturze użytkowania ziemi regionu. Wśród form ochrony przyrody przeważają obszary chronionego krajobrazu, obejmujące większość Żuław. Główne miasta Żuław – Gdańsk i Elbląg – są położone na ich zachodnim i wschodnim

skraju. Również Pruszcz Gdański leży na granicy regionu. Wnętrze Żuław zajmuje gęsta sieć osad wiejskich, często o genezie średniowiecznej (pokrzyżackiej) lub olenderskiej. Najważniejsze miasta to Nowy Dwór Gdański (10 tys. mieszkańców) i Nowy Staw (4,3 tys.). Z południową częścią Żuław sąsiadują Tczew i Malbork. Najcenniejsze zabytki koncentrują się w zespołach urbanistycznych Gdańska, Elbląga i Nowego Stawu. Bardzo liczne są gotyckie, zwykle pokrzyżackie kościoły. Coraz rzadsze – wskutek degradacji – są zabytki związane z działalnością olendrów: wsie pomennonickie, wiatraki, śluzy i inne obiekty hydrotechniczne. Zabytkiem hydrotechniki i jednocześnie pomnikiem historii jest Kanał Elbląski z XIX w., łączący Elbląg z Ostródą (górną część kanału położona jest na Pojezierzu Dzieżgońsko-Morąskim w makroregionie Pojezierze Iławskie). Główne ośrodki przemysłowe to Gdańsk (przemysł stoczniowy, rafineryjno-petrochemiczny, metalowy, chemiczny) i Elbląg (maszynowy, meblowy, spożywczy). Przez cały region biegnie droga ekspresowa Gdańsk – Pasłęk z licznymi węzłami oraz magistralna linia kolejowa Gdańsk – Malbork. Inne ważniejsze trasy to drogi wojewódzkie: Elbląg – Bałdowo, Nowy Dwór Gdański – Malbork i Gdańsk – Tczew oraz linia kolejowa Malbork – Bogaczewo. Presję na środowisko powodują główne ciągi komunikacyjne, przemysł rafineryjno-petrochemiczny, chemiczny oraz energetyka cieplna w Gdańsku i Elblągu, a także funkcjonowanie lotnisk wojskowych w Pruszczu Gdańskim i Malborku.

Rzeźba terenu

Opis rzeźby terenu oraz budowy geologicznej przedstawiono na podstawie *Objaśnień do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski 1:50 000 Arkusz Tczew 92*, autorstwa J. Mojskiego, Warszawa 2020, Państwowy Instytut Geologiczny. Państwowy Instytut Badawczy.

Gmina Lichnowy położona jest na terenie Żuław Wiślanych, która stanowi rozległą równinę zbudowaną z osadów aluwialnych wieku holoceniowego.

Pod względem ukształtowania terenu praktycznie cały teren gminy Lichnowy położony jest w obrębie rozległej równiny deltowej – na północ od Tczewa oraz na wschód od koryta Wisły. Równina deltowa wznosi od około 1,3 do 10,4 m n.p.m. Deniwelacje terenu sięgające ok. 9 m są wynikiem nierównomiernej akumulacji aluwii z występowaniem obniżzeń w miejscach dawnych zakoli koryta i wtórnego obniżenia terenu wzdłuż rowów melioracyjnych. Duże obszary zajmują równiny madowe, powstałe w związku z wielokrotnymi wezbrzeniami powodziowymi. Równina deltowa pochyla się ku północ, zgodnie ze spadkiem rzeki. W miejscach historycznych przerwań wału przeciwpowodziowego powierzchnia delty znajduje się na największej wysokości.

W obrębie równiny deltowej (madowej) występują rozległe obszary piaszczyste, które są śladami dawnych przepływów i rozlewisk rzecznych. Mają one około 2–3 m wysokości względnej.

W dolinie rzeki Wisły, między korytem rzeczonym a wałem przeciwpowodziowym, występują starorzecza. Są to najmłodsze formy rzeźby terenu na obszarze Żuław Wiślanych. Zazwyczaj są zawodnione lub wypełnione szybko nagromadzającymi się osadami mineralnymi i organicznymi. Starorzecza suche znajdują się w większej odległości od koryta rzeki jako formy pojedyncze. Niektóre ze starorzeczy okresowo mogą mieć charakter przepływowy.

Z form antropogenicznych najwyraźniej zaznaczają się wały przeciwpowodziowe na wschód od koryta Wisły. Ponadto w obrębie Żuław Wiślanych istnieje gęsta sieć melioracyjna kanałów i rowów odwadniających. Powstawały one od XV w. jako zabezpieczenie przed powodzią i zatapianiem. Charakterystycznymi formami antropogenicznymi są liczne nasypy budowlane – kopce ziemne o wysokości do kilku metrów usypane w celu podwyższenia gruntu pod budownictwo mieszkalne i gospodarcze. Są one otulone przez mady, co dowodzi, że podczas powodzi wystawały nad powierzchnię wody. Formy te utworzono zarówno na obszarach płaskich, obniżonych, jak też i na lokalnych wzniesieniach terenu.

W obrębie równiny deltowej występują niewielkie równiny torfowe, utworzone przez roślinność.

Budowa geologiczna

Zgodnie z *Szczegółową Mapą Geologiczną Polski 1:50 000 Arkusz Tczew 92*, autorstwa J. Mojskiego, Warszawa 2020, Państwowy Instytut Geologiczny. Państwowy Instytut Badawczy na terenie gminy Lichnowy powierzchniowo występują osady holoceniowe:

- ły i mułki, miejscami z domieszką piasków (mady) rzeczne – osady rzeczne (fluwialne i aluwialne),
- piaski i żwiry rzeczne (fluwialne i aluwialne),
- torfy oraz torfy na łąkach i mułkach, miejscami z domieszką piasków (madach) rzecznych,
- namuły zagłębień bezodpływowych,
- namuły torfiaste,
- torfy na namułach zagłębień bezodpływowych.

Pod względem budowy geologicznej na terenie gminy najstarsze nawiercone osady to kredowe margle z krzemieniami i piaski glaukonitowe o miąższości 50-60 m, potwierdzone w rejonie Lisewa i Dąbrowy.

Kolejno występujące osady to osady paleogenu-oligocenu stanowiące ility, mułki, piaski glaukonitowe, miejscami fosforyty. Osady oligocenu występują na terenie całego arkusza z wyjątkiem okolic Tczewa, Dąbrowy i Lisewa, gdzie występują wcześniej wskazane utwory kredy. Osady składają się głównie z piasków drobno- i różnoziarnistych, kwarcowych z dużym udziałem glaukonitu, podścielonych mułkami i iłami, miejscami zwięzłymi zielonoszarymi, szarymi i zielonobrunatnymi z okruchami zwięzłych margli z podłoża. W mułkach i iłach występują konkracje fosforytowe, a także nieliczne żwiry kwarcowe. Kwarc jest biały lub brunatny o ziarnach dobrze obtoczonych. Miąższość osadów oligoceńskich dochodzi do ponad 20 m.

Następnie występują osady neogenu-miocenu stwierdzone w rejonie Szymankowa stanowiące piaski różnoziarniste, miejscami z węglem brunatnymi i iłami o miąższości 15 m. Powierzchnia stropu miocenu jest powierzchnią poligeniczną, głównie egzaracyjną. Brak jest dokładniejszych badań stratygraficznych, a osady te zaliczono do miocenu poprzez korelacje z utworami na terenach sąsiednich.

Utwory czwartorzędowe w rejonie Żuław Wiślanych mają jednorodną budowę geologiczną i w całości przykryte są najmłodszymi, rzeczными osadami holocenu. Utwory plejstocenu reprezentowane są przez osady zlodowaceń najstarszych, zlodowaceń południowopolskich, interglacjału wielkiego, zlodowaceń środkowopolskich, interglacjału eemskiego i zlodowaceń północnopolskich.

Na terenie gminy Lichnowy w rejonie Szymankowa potwierdzono osady wodnolodowcowe stanowiące piaski drobno- i średnioziarniste szare, są to osady stadiału dolnego zlodowacenia Narwi. W obrębie Żuław Wiślanych (w tym w rejonie Szymankowa, Pordenowa, Parszewa) potwierdzono utwory zlodowacenia południowopolskiego – gliny zwałowe szare, zwięzłe, dość jednolite w obrazie makroskopowym, o miąższości od kilku do 45 m. W niektórych przypadkach, gliny są bardziej zmienne, miejscami ilaste lub piaszczyste, zielonkawo-szare. Zalegają na wysokości od ok. 20,9 do 80,0 m p.p.m.

Ze zlodowaceniem południowopolskim związane są też piaski i żwiry wodnolodowcowe potwierdzone w Szymankowie i Parszewie. Są to piaski średnioziarniste, miejscami żwiry drobnookruchowe, szare. Miąższość ich wynosi od 4 do 47 m, w większości jednak nie przekracza kilkunastu metrów. Występują na wysokości od 25 do 75 m p.p.m

Powierzchniowo na terenie gminy Lichnowy występują osady holocenijskie aluwialne i fluwialne. W dolinach mniejszych rzek i potoków występują piaski i żwiry rzeczne, spoczywające na glinach zwałowych, piaskach wodnolodowcowych lub osadach zastoiskowych. Ich miąższość nie przekracza 2 m. Są to piaski różnoziarniste, warstwowane

równoległe lub krzyżowo, o medianie ziarna malejącej ku stropowi. W obrębie Żuław z piasków tych zbudowany jest w większości obszar delty, koryta Wisły, gdzie osady te osiągają miąższość do 30 m i często zazębiają się i wzajemnie przewarstwiają z holoceniowymi madami i osadami organogenicznymi. Bliżej koryta rzek w spągowej części omawianych osadów spotyka się żwiry różnoziarniste.

Torfy i gytie rozpoznano w Lisewie. Stanowią torfy zielne, ciemnobrązowe, pod nimi torfy zielno-drzewne, zailone, ciemnobrązowe, a w spągu gytie ilaste szaro-beżowe. Zaliczono je do okresu subborealnego.

Do okresu subatlantyckiego zaliczono:

- ily i mułki, miejscami z domieszką piasków (mady rzeczne) – są to osady dominujące w budowie delty Wisły jako mady piaszczyste, ilaste mułkowate z wkładkami torfów i piasków, brązowe, szare i brunatne, ich miąższość wynosi od kilku do kilkunastu metrów,
- namuły torfiaste i namuły zagłębień bezodpływowych występujące lokalnie w obrębie obniżen terenu – są to utwory mineralne z dużym udziałem części organicznych powstałe w rezultacie zmywów zboczowych i odkładania się części roślinnych w obniżeniach,
- torfy – występujące w nielicznych obniżeniach terenu o różnej genezie.

Na terenie gminy Lichnowy nie stwierdzono terenów osuwisk i terenów zagrożonych wystąpieniem ruchów masowych.

Cały teren gminy znajduje się w obszarze zagrożenia powodzią od wód gruntowych – podtopieniami.

Zasoby geologiczne

Na terenie gminy Lichnowy nie potwierdzono występowania złóż surowców mineralnych, nie przewiduje się również ich występowania.

Wody powierzchniowe

Gmina Lichnowy położona jest w obszarze dorzecza Wisły, w regionie wodny Dolnej Wisły. Wody powierzchniowe na terenie gminy reprezentowane są przez ciek, do których należą Wisła, stanowiąca jednocześnie zachodnią granicę gminy, Linawa, Kanał Linawka, Lichnowska Struga, Lisewska Struga, Mała Święta oraz rowy melioracyjne. Na terenie gminy brak jest jezior, jedynie w dolinie Wisły znajdują się niewielkie starorzecza.

Zgodnie z podziałem Polski na obszary dorzeczy gmina Lichnowy znajduje się na terenie obszaru dorzecza Wisły, w granicach zlewni jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych:

- kod RW20001651479 Szkarpała,
- kod RW20001229991 Wisła od Wdy do Przekopu Wisły.

Szkarpała stanowi rzekę w dolinie o dużym udziale torfowisk o długości 148,01 km i powierzchni zlewni 730,72 km². Stanowi silnie zmienioną część wód. W latach 2016-2021 zlewnia była monitorowana oraz planowany jest dalszy monitoring w latach 2022-2027. Zgodnie z oceną określono zły stan wód, w tym zły potencjał ekologiczny uwarunkowany przez przewodność, makrobezkręgowce i ichtiofaunę oraz stan chemiczny poniżej dobrego, co zostało zdeterminowane przez wskaźniki bromowane difenylotery i rtęć. Rodzaje presji determinujące stan wód to presje hydromorfologiczne (prostowanie koryt rzecznych i wały przeciwpodziowe) oraz presje rozproszone (rozwój obszarów zurbanizowanych, transport, turystyka, odpływ miejski). Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych nie jest przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych i nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Celem środowiskowym jest:

- dobry potencjał ekologiczny,
- dobry stan chemiczny.

Osiągnięcie ww. celów środowiskowych jest zagrożone. Dla JCWP ustalono odstępstwa tj. odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego do 2027 r. w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, MMI, EFI+PL/IBI_PL oraz substancji chemicznych: bromowane difenylotery (występowanie w biocie) i rtęć (występowanie w biocie).

Do Szkarpały, znajdującej się poza terenem gminy Lichnowy, uchodzi rzeka Linawa.

Wisła od Wdy do Przekopu Wisły stanowi wielką rzekę nizinną o długości 122,41 km i powierzchni zlewni 238,57 km². Stanowi silnie zmienioną część wód. W latach 2016-2021 zlewnia była monitorowana oraz planowany jest dalszy monitoring w latach 2022-2027. Zgodnie z oceną określono zły stan wód, w tym zły potencjał ekologiczny uwarunkowany przez przewodność, fitoplankton, makrobezkręgowce i ichtiofaunę oraz stan chemiczny poniżej dobrego, co zostało zdeterminowane przez wskaźniki bromowane difenylotery. Rodzaje presji determinujące stan wód to presje hydromorfologiczne (prostowanie koryta, budowle regulacyjne, wały przeciwpowodziowe) oraz presje rozproszone (rozwój obszarów zurbanizowanych, transport, turystyka, odpływ miejski). Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych została przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych i nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Celem środowiskowym jest:

- dobry potencjał ekologiczny, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisła w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisła w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego),
- dobry stan chemiczny.

Osiągnięcie ww. celów środowiskowych jest zagrożone. Dla JCWP ustalono odstępstwo tj. odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego do 2027 r. w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, MMI, IFPL, EFI+PL/IBI_PL oraz substancji chemicznych: bromowane difenyloetery (występowanie w biocie).

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Na terenie gminy Lichnowy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią – zgodnie z art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz. U. 2025 r., poz. 960 ze zm.) przez obszary szczególnego zagrożenia powodzią rozumie się:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- d) pas techniczny.

Na terenie gminy Lichnowy znajdują się:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% tj. prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi raz na 100 lat,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, tj. prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi raz na 10 lat,

które związane są z doliną rzeki Wisły.

Na terenie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania, lokalizowania nowych cmentarzy, rolniczego wykorzystania ścieków w okresie prognozowanego wezbrania wód.

Wody podziemne

Zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną (Sadurski i Paczyński, 2007 r.) gmina Lichnowy znajduje się w Subregionie Żuław Wiślanych, który stanowi wielopoziomowy system wodonośny składający się z poziomu holoceno-plejstoceno i różnowiekowego – kredowego. Poziom holoceno-plejstoceno ze względu na wykształcenie i rozprzestrzenienie ma największe znaczenie na przeważającym obszarze subregionu. Stanowią go wody występujące w piaskach wodnolodowcowych, piaskach i żwirach aluwialnych oraz w piaszczystych osadach serii deltowej. Na Mierzei Wiślanej seria wodonośna związana jest z piaskami wodnolodowcowymi i piaskami morskimi. Na obszarze delty Wisły na powierzchni występują osady słaboprzepuszczalne (torfy i namuły). Poziom ten najlepiej wykształcony jest na tarasie nadmorskim oraz w strefie krawędziowej Żuław Gdańskich i południowo-zachodniej części Żuław Elbląskich, gdzie średnia przewodność przekracza 1 500 m²/d.

Poziom kredowy związany jest z kompleksem piaszczystych utworów stropowych kredy górnej, piaskami paleogenu i neogenu oraz osadami piaszczystymi najstarszych ogniw plejstocenu. Poziom ten największe znaczenie ma na Żuławach Elbląskich, gdzie osiąga miąższość ponad 70 m, a przewodność w rejonie Elbląga przekracza 1500 m²/d.

Na obszarze arkusza Tczew wyróżniono 3 piętra wodonośne: czwartorzędowe, trzeciorzędowe i kredowe. Z uwagi na rozprzestrzenienie, wiek, litologię i parametry hydrogeologiczne utworów wodonośnych oraz jakość wód wyróżniono następujące poziomy wodonośne: poziom wód gruntowych na wysoczyźnie, plejstoceno-holoceno na Żuławach, międzymorenowy na obszarze wysoczyzn, czwartorzędowo-trzeciorzędowy w południowej części obszaru arkusza. Wody poziomu kredowego występują w serii węglanowej na całym rozpatrywanym obszarze. W granicach gminy Lichnowy spodziewać się należy poziomu plejstoceno-holoceno oraz poziomu kredowego.

Poziom plejstoceno-holoceno występuje w utworach piaszczysto-żwirowych holocenu (osady rzeczne) i plejstocenu (utwory wodnolodowcowe). Strop warstwy wodonośnej wyznaczają namuły i mułki występujące powszechnie, o miąższości do 15 m. Zwierciadło wody o charakterze subartezyjskim stabilizuje się na rzędnych 1-6 m npm i jest nachylone w kierunku północnym. W rejonie Lisewa warstwa wodonośna jest zredukowana do kilku metrów. Poziom wodonośny charakteryzuje się dobrymi parametrami filtracyjnymi – średnia wartość współczynnika filtracji wynosi 35 m/24 h, przewodności 700 m²/24 h, wydajność potencjalna przekracza 50 m³/h. Poziom ten nie jest istotny pod względem zaopatrzenia w wodę z uwagi na zawartość żelaza i manganu. Poziom zasilany jest głównie dopływem lateralnym

z obszary wysoczyzn morenowych i ascenzją wód z głębszych poziomów wodonośnych. Udział wód opadowych w zasilaniu poziomu jest niewielki, ponieważ gęsta sieć rowów melioracyjnych odprowadza je do wód powierzchniowych, a wysokie ciśnienia zwierciadła w głębszych poziomach wodonośnych uniemożliwia infiltrację wglęb. Poziom ten eksploatowany było do początku lat 90-tych XX wieku w rejonie Tropiszewa.

Poziom kredowy występuje w serii węglanowej na głębokości 100-180 m, pod ciśnieniem subartezyjskim i artezyjskim. Maksymalna miąższość strefy szczelin wynosi 62 m. Parametry tego poziomu są zróżnicowane – współczynnik filtracji nie przekracza 13 m/24h, średnia przewodność wynosi 170 m²/24h, wydajność potencjalna wynosi 10-70 m³/h. Zasilany jest z płytszych poziomów wodonośnych. Zwierciadło wody stabilizuje się na rzędnych od 4 do 20 m n.p.m. i nachylone jest w kierunku Wisły i Żuław, które stanowią bazę drenażu tego wodonośca. Wody tego poziomu ujmowane są w Tczewie, przy czym w spągu serii węglanowej występują wody słone, co warunkuje utratę wartości użytkowej na terenie gminy Lichnowy.

Zgodnie z *Mapą hydrogeologiczną Polski w skali 1:50 000 arkusz Tczew 92* na terenie gminy Lichnowy wyróżniono następujące jednostki hydrogeologiczne:

- **jednostka hydrogeologiczna 4cCrI** – główny i jedynym poziomem użytkowym są utwory szczelinowe serii węglanowej kredy górnej. Głębokość występowania poziomu wodonośnego wynosi 70-80 m, co zapewnia całkowitą jego izolację. Wydajności potencjalne studni nie przekraczają na ogół 40 m³/h, prócz rejonu Lisewa, gdzie wynoszą 50-70 m³/h. Wody poziomu kredowego ujmowane były w okolicach Lisewa, Szymankowa i Boręt. Moduł zasobów dyspozycyjny wynosi 50 m³/24h/km². Poziom plejstoceno-holoceno nie ma użytkowego znaczenia z uwagi na zawartości żelaza i manganu.
- **jednostka hydrogeologiczna 5abQI** – główny poziom użytkowym jest plejstoceno-holoceno częściowo izolowany namułami i mułkami występującymi na powierzchni terenu. Jakość wód obniża zawartość żelaza i manganu, a w rejonie Parchowa chlorków. Poziom wodonośny ujmowany był w Borętach. W obrębie tej jednostki nie stwierdzono poziomu trzeciorzędowego, zaś poziom kredy prawdopodobnie zawiera znaczne ilości chlorków.

Tak jak wskazano wcześniej teren gminy Lichnowy położony jest na obszarze dorzecza Wisły. Granice gminy swoim zasięgiem obejmują jednolite części wód podziemnych:

- nr 16, kod: GW200016 o powierzchni 936,34 km² – obejmujący większość terenu gminy Lichnowy;

Zgodnie z oceną stanu jednolitej części wód podziemnych w roku 2019 r. stan ilościowy oraz chemiczny określono jako dobry, stan ogólny jest dobry. Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania oszacowano na 2 628 tys. m³/rok, przy czym procent wykorzystania zasobów dostępnych wynosi 19% – zgodnie z danymi dostępnymi na rok 2018. Jednolita część wód podziemnych jest niezagrażona pod względem ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego. Przedmiotowa jednolita część wód podziemnych jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia przez ludzi. Celem środowiskowym dla jednolitej części wód podziemnych jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego. Zgodnie z oceną stanu za lata ubiegłe w 2012, 2016 i 2019 r. ww. cel był osiągnięty. Dla jednolitej części wód podziemnych nie ustalono odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych.

- nr 15, kod: GW200015 o powierzchni 487,58 km² – obejmujący niewielką część gminy Lichnowy w granicach doliny Wisły na północ od mostu kolejowego na Wiśle;

Zgodnie z oceną stanu jednolitej części wód podziemnych w roku 2019 r. stan ilościowy oraz chemiczny określono jako dobry, stan ogólny jest dobry. Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania oszacowano na 47 535,05 tys. m³/rok, przy czym procent wykorzystania zasobów dostępnych wynosi 33% – zgodnie z danymi dostępnymi na rok 2018. Jednolita część wód podziemnych jest zagrożona pod względem ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona chemicznie. Presje znaczące stanowią:

- presje rozproszone związane z obszarami miejsko-przemysłowymi,
- obniżenie zwierciadła wód gruntowych w serii deltowej osadów Wisły, co powoduje lokalny rozkład torfów i namulów, utlenienie związków żelaza i manganu i ich migrację do użytkowego poziomu wodonośnego,
- ingresja wód słonawych z kanałów portowych i Martwej Wisły.

Przedmiotowa jednolita część wód podziemnych jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia przez ludzi. Celem środowiskowym dla jednolitej części wód podziemnych jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego. Zgodnie z oceną stanu za lata ubiegłe w 2012, 2016 i 2019 r. ww. cel był osiągnięty. Dla jednolitej części wód podziemnych nie ustalono odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych.

- nr 29, kod: GW200029 o powierzchni 804,98 km² – obejmujący niewielką część gminy Lichnowy w granicach doliny Wisły na południe od mostu kolejowego na Wiśle;

Zgodnie z oceną stanu jednolitej części wód podziemnych w roku 2019 r. stan ilościowy oraz chemiczny określono jako dobry, stan ogólny jest dobry. Zasoby wód podziemnych

dostępne do zagospodarowania oszacowano na 30 216,53 tys. m³/rok, przy czym procent wykorzystania zasobów dostępnych wynosi 17% – zgodnie z danymi dostępnymi na rok 2018. Jednolita część wód podziemnych jest niezagrożona pod względem ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego. Przedmiotowa jednolita część wód podziemnych jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia przez ludzi. Celem środowiskowym dla jednolitej części wód podziemnych jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego. Zgodnie z oceną stanu za lata ubiegłe w 2012, 2016 i 2019 r. ww. cel był osiągnięty. Dla jednolitej części wód podziemnych nie ustalono odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych.

W granicach gminy Lichnowy nie występuje Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

Na terenie gminy nie występują złoża wód leczniczych i wód termalnych.

Klimat

Klimat województwa pomorskiego ma charakter przejściowy pomiędzy klimatem morskim i kontynentalnym. Jego cechami charakterystycznymi są: przesunięcie pór roku w stosunku do Polski środkowej – wiosna i lato są opóźnione i krótsze, okresy przedzimowe, zimy i przedwiośnia są natomiast znacznie dłuższe. Przekłada się to na skrócenie okresu wegetacyjnego. Ponadto przemieszczające się nad Polską oceaniczne masy powietrza warunkują łagodniejsze zimy oraz chłodniejsze lata w porównaniu do południowej części kraju. Typowe są również niskie roczne amplitudy temperatur oraz występujące głównie w rejonie nadmorskim silne wiatry.

Dla miejscowości Lichnowy parametry charakterystyczne klimatu są następujące:

- średnia roczna temperatury powietrza 9,0°C,
- średnia roczna suma opadów atmosferycznych 675 mm,
- średni liczba dni z opadem atmosferycznym wynosi 97 dni w roku,
- średnia roczna wilgotność powietrza wynosi 76%.
- średnia liczba dni z pokrywą śnieżną to 50 dni w roku,
- średnia prędkość wiatru to ok. 4 m/s,
- okres wegetacyjny trwa 220 dni w ciągu roku.

Gleby

Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą gminy Lichnowy powszechnie występują i zajmują prawie całą powierzchnię gminy mady, powstałe w wyniku nagromadzenia się materiału rzecznoego. Wśród mad wyróżniono gleby: bardzo lekkie, lekkie, średnie, ciężkie i bardzo

ciężkie. Ponadto wyróżniono na terenie gminy miejsca występowania gleb glejowych i brunatnych właściwych.

Na terenie gminy wyróżniono następujące kompleksy rolniczej przydatności gleb:

- kompleks pszenney dobry,
- kompleks pszenney bardzo dobry,
- kompleks zbożowo-pastewny mocny,
- kompleks pszenney dobry,
- kompleks pszenney wadliwy,
- kompleks żytni dobry,
- kompleks żytni bardzo dobry.

Pozostałe kompleksy przydatności gleb mają mniejsze znaczenie i występują na niewielkiej powierzchni, są to: kompleks żytni słaby, żytni najslabszy, zbożowo-pastewny słaby, grunty orne przeznaczone pod użytki zielone. Występujące gleby pod względem przydatności rolniczej można określić jako bardzo dobre. Jednocześnie należy wskazać, że grunty orne klas I-III zgodnie z ewidencją gruntów i budynków stanowią blisko 84% powierzchni całej gminy.

Roślinność i zwierzęta

Roślinność potencjalna to hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, który mógłby występować na danym terenie w przypadku brak działalności człowieka. Dla terenu gminy Lichnowy roślinność potencjalną stanowią:

- nadrzeczny łąg jesionowo-wiązowy
- grąd subatlantycki, seria żyzna,
- niżowy łąg jesionowo-olszowy,
- nadrzeczny łąg jesionowo-wiązowy.

Gmina Lichnowy stanowi gminę o charakterze typowo rolniczym, a więc należy spodziewać się agrocenoz pól uprawnych, roślinności muraowowej, łąkowej i pastwiskowej. Gmina jest uboga w tereny leśny – zasadniczo na terenie gminy znajdują się dwa płaty lasu – jeden w Borętach stanowiący drzewostan sosnowo-brzozowo-dębowy oraz drugi w Tropiszewie stanowiące drzewostan olsowy. Zieleń wysoka reprezentowana jest przez aleje drzew przydrożnych (m.in. lipy, klony, jesiony i topole), zadrzewienia i zakrzaczenia w formie szpalerów wzdłuż cieków wodnych i rowów melioracyjnych (głównie z udziałem wierzby), zarośla nadrzeczne w strefie brzegowej Wisły. Ponadto na terenie gminy występują obszary

zieleni urządzonej np. parku w Lisewie Malborskim oraz cmentarzy w Lichnowach, Lichnowkach, Dąbrowie, Pordenowie i Parszewie.

Zróźnicowanie zbiorowisk szaty roślinnej warunkuje różnorodność występujących gatunków zwierząt – z gatunków należy spodziewać się gatunków z związanych z typowym krajobrazem rolniczym. Ponadto dolina Wisły stanowiąca część zachodnią gminy sprzyja migracji zwierząt jako korytarz ekologiczny. Na terenie gminy należy spodziewać się gatunków ptaków wyznaczonych jako przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 m.in. błotniaka stawowego, derkacza.

Zgodnie z danymi Polskiego Związku Łowieckiego na terenie gminy Lichnowy wskazano obecność gatunków łownych: łosia, sarny, dzika, lisa, borsuka, zająca, kuny, bażanta, kuropatwy, kaczek, grzywacz, gęsi.

Krajobraz

Krajobraz to postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.

Dla terenów województw sporządza się opracowanie zwane audytem krajobrazowym, którego celem jest identyfikacja krajobrazów występujących na całym obszarze województwa, określenie ich cech charakterystycznych oraz dokonanie oceny ich wartości. Audyt krajobrazowy województwa pomorskiego został przyjęty uchwałą nr 190/XVII/25 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 lipca 2025 w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa pomorskiego oraz wchodzi w życie z dniem 01 października 2025 r.

Poniżej przedstawiono charakterystykę wyznaczonych jednostek krajobrazowych na terenie gminy Lichnowy. Na terenie gminy wyznaczono 3 jednostki krajobrazowe jako priorytetowe i w stosunku do nich wyznaczono rekomendacje w celu utrzymania walorów krajobrazowych.

Zgodnie z *Audytem krajobrazowym województwa pomorskiego* na terenie gminy Lichnowy wyznaczono następujące jednostki krajobrazowe oznaczone jako priorytetowe:

1. kod 22-314.81-6 – Dolina rzeki Wisły, obszar obejmujący dolinę rzeki Wisły w granicach obrębów Boręty, Dąbrowa i Lisewo, krajobrazów wód powierzchniowych płynących, rzeźba terenu dolin,
2. kod 22-313.54-65 – Żuławy: Lisewo Malborskie – Kończewice – Mątowy Wielkie, obszar obejmujący centralną i południową część obrębu Lisewo, krajobraz wiejski

z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości, rzeźba terenu równinna,

3. kod 22-313.54-36 – Żuławy: Palczewo – Nowa Cerkiew, obszar obejmujący północną część gminy Lichnowy, obręby Boręty, Pordenowo, Parszewo, Dąbrowa i Lichnowy, krajobraz wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości, rzeźba terenu równinna,

Pozostały teren gminy Lichnowy objęty został jednostkami krajobrazowymi nieoznaczonymi jako priorytetowe:

1. kod 22-313.54-72 – część obrębów Boręty, Dąbrowa, Lichnówki, Szymankowo, Starynia, Tropiszewo – krajobraz wiejski z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk, rzeźba terenu równinna,
2. kod 22-313.54-95 – część obrębów Szymankowo i Starynia – krajobraz wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości, rzeźba terenu równinna,
3. kod 22-313.54-96 – część obrębu Tropiszewo – krajobraz wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości, rzeźba terenu równinna,
4. kod 22-313.54-97 – bardzo mała część obrębu Tropiszewo – krajobraz wiejski z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk, rzeźba terenu równinna,
5. kod 22-313.54-78 – część obrębu Parszewo krajobraz wiejski z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk, rzeźba terenu równinna,
6. kod 22-313.54-10 – centralne części wsi Dąbrowa, Lichnówki i Lichnowy z zabudowaniami – krajobraz wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolniczych, rzeźba terenu równinna.

Dodatkowo na terenie gminy Lichnowy wyznaczono 5 obszarów wyróżniających się lokalną formą architektoniczną:

- dwór w Lisewie Malborskim przy ul. Kolejowej 33,
- zwarta zabudowa w Lisewie Malborskim przy ul. 10 marca i Braterskiej,
- zwarta zabudowa w Borętach,
- zwarta zabudowa w Pordenowie,
- zabudowa przy adresie Pordenowo 36.

Ponadto zgodnie z audytem krajobrazowym na północnej części terenu gminy Lichnowy zaproponowano wyznaczenie nowej formy ochrony przyrody – Obszaru Chronionego Krajobrazu Żuław Malborskich.

Pod względem ochrony krajobrazowej należy mieć również na uwadze zakazy wynikające z Uchwały Nr 83/VII/24 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2024 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Międzywala Wisły (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2024 r., poz. 4335).

Formy ochrony przyrody

W granicach administracyjnych gminy Lichnowy występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszar specjalnej ochrony Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Międzywala Wisły,
- pomniki przyrody – drzewa.

Ponadto przez gminę przebiega korytarz ekologiczny w obrębie doliny Wisły.

Obszar Chronionego Krajobrazu Międzywala Wisły został utworzony na mocy Uchwały Nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia parków krajobrazowych oraz obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa elbląskiego (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego z 1985 r. Nr 10, poz. 60). Obszar obejmuje powierzchnię 6 187,5 ha, w granicach województwa pomorskiego, powiatów: Gdańsk - miasto, nowodworski, gdański, tczewski, malborski, sztumski, miast Tczew i Gdańsk, oraz gmin: Miłoradz, Subkowy, Suchy Dąb, Cedry Wielkie, Pelplin, Tczew, Lichnowy, Stegna, Gniew Ostaszewo, Sztum.

Obecnie dla ww. formy ochrony przyrody obowiązuje Uchwała Nr 83/VII/24 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2024 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Międzywala Wisły (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2024 r., poz. 4335).

Obszar Chronionego Krajobrazu Międzywala Wisły obejmuje tereny chronione ze względu na unikatowy, wyróżniający się krajobraz doliny Wisły, w obrębie międzywala, charakteryzujące się unikatowymi ekosystemami zalewowego dna koryta dużej rzeki o cechach naturalnych oraz walorami fizjonomicznymi ukształtowanymi systemem obwałowań. Dolina Wisły pełni jednocześnie funkcję krajowego korytarza ekologicznego oraz posiada bogate walory rekreacyjne. Celem ochrony jest zachowanie specyficznych ekosystemów zalewowego dna doliny dużej rzeki, pozostających w ekstensywnym użytkowaniu rolniczym oraz unikatowych w skali regionu walorów krajobrazowych

Czynna ochrona ekosystemów polega na:

– w stosunku do ekosystemów leśnych:

- 1) zachowaniu ekosystemów leśnych strefy krawędziowej doliny Wisły poprzez nieprzeznaczanie gruntów leśnych na cele nieleśne;
- 2) wzmocnieniu działań zapobiegających nielegalnym wycinkom i nielegalnemu pozyskiwaniu surowca drzewnego, niszczeniu ściółki, runa i podszytu leśnego, kłusownictwu, a także działań w zakresie prowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych i hodowlanych;
- 3) zwiększaniu udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych (podstawowych dla określonego typu biocenozy); tworzenie tzw. ekotonów brzegowych z tych gatunków;
- 4) pozostawianiu drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych, części obumarłych, aż do całkowitego ich rozkładu;

– w stosunku do ekosystemów nieleśnych:

- 1) zachowaniu rolniczego charakteru użytkowania terenu;
- 2) zachowaniu i utrzymaniu w stanie zbliżonym do naturalnego trwałych użytków zielonych o zróżnicowanym stopniu uwilgotnienia – w tym hydrogenicznych, poprzez stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych, ochronę przed zmianą użytkowania i zmianą stosunków wodnych;
- 3) prowadzeniu zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstotliwość i techniki koszenia);
- 4) preferowaniu biologicznych metod ochrony roślin;
- 5) kształtowaniu stosunków wodnych na użytkach rolnych dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych;
- 6) zachowaniu śródpolnych i nadwodnych zadrzewień liniowych, zakrzewień – w tym wykształconych na dawnych, nieczynnych wałach przeciwpowodziowych, oraz kęp i pojedynczych drzew – poprzez niedopuszczenie do ich usuwania;
- 7) kształtowaniu zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez odtwarzanie i formowanie nowych zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, z wykorzystaniem gatunków roślin charakterystycznych dla tego regionu;
- 8) ochronie przed zainwestowaniem i procesami erozyjnymi skarp podnóża strefy krawędziowej.

– w stosunku do ekosystemów wodnych:

- 1) zachowaniu opartego o ekosystemy wodne ponadregionalnego korytarza ekologicznego Doliny Wisły, poprzez utrzymanie jego łączności i spójności przestrzennej – zgodnie z zapisami aktualnego Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego;
- 2) zachowaniu i ochronie ekosystemów wód powierzchniowych oraz obszarów okresowo zalewanych i lokalnych podmokłości wraz z ich ekotonami brzegowymi poprzez niedopuszczenie do zagospodarowania stref przybrzeżnych, niezmiianie stosunków wodnych, utrzymanie pasów zieleni, szuwarów, zakrzewień i zadrzewień;
- 3) prowadzeniu prac regulacyjnych sieci melioracyjnej tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej.

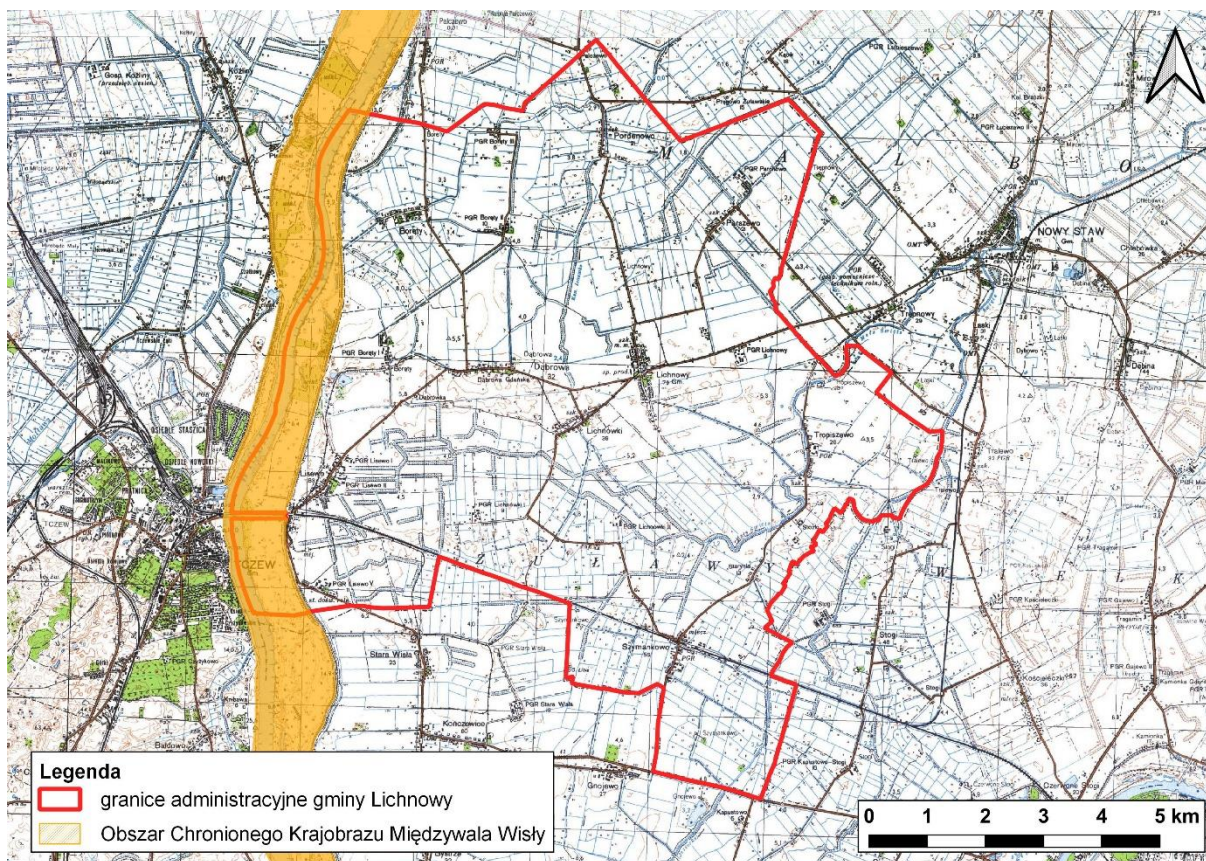
Na terenie obszaru obowiązują zakazy:

1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zakaz nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których organ ochrony środowiska stwierdził brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
3. likwidowania i niszczenia zadrzewień:
  - a) śródpolnych - o charakterze pasmowym i obszarowym w formie kęp, pełniących funkcje powiązań ekologicznych, krajobrazowe oraz przeciwoerozyjne,
  - b) przydrożnych,
  - c) nadwodnych,– jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu – zakaz nie dotyczy udokumentowanych złóż piasku, żwiru i gliny, których eksploatacja nie będzie

powodowała zmiany stosunków wodnych, zagrożenia dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt

5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych – zakaz nie dotyczy udokumentowanych złóż piasku, żwiru i gliny, których eksploatacja nie będzie powodowała zmiany stosunków wodnych, zagrożenia dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt;
6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
8. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek: Wisły, Szkarpawy i Nogatu, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej – zakaz nie dotyczy wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów dostępu do wód publicznych w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż i przystani; lokalizowania użytkowych obiektów małej architektury służących rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku; lokalizowanych nad wodami publicznymi ogólnodostępnych obiektów służących turystyce wodnej, w postaci urządzeń o charakterze technicznym oraz obiektów służących obsłudze przystani żeglarskich o maksymalnej łącznej powierzchni zabudowy 120 m², obiektów służących obsłudze przystani kajakowych o maksymalnej łącznej powierzchni zabudowy 80 m² – z wyłączeniem kubaturowych obiektów noclegowych i gastronomicznych.

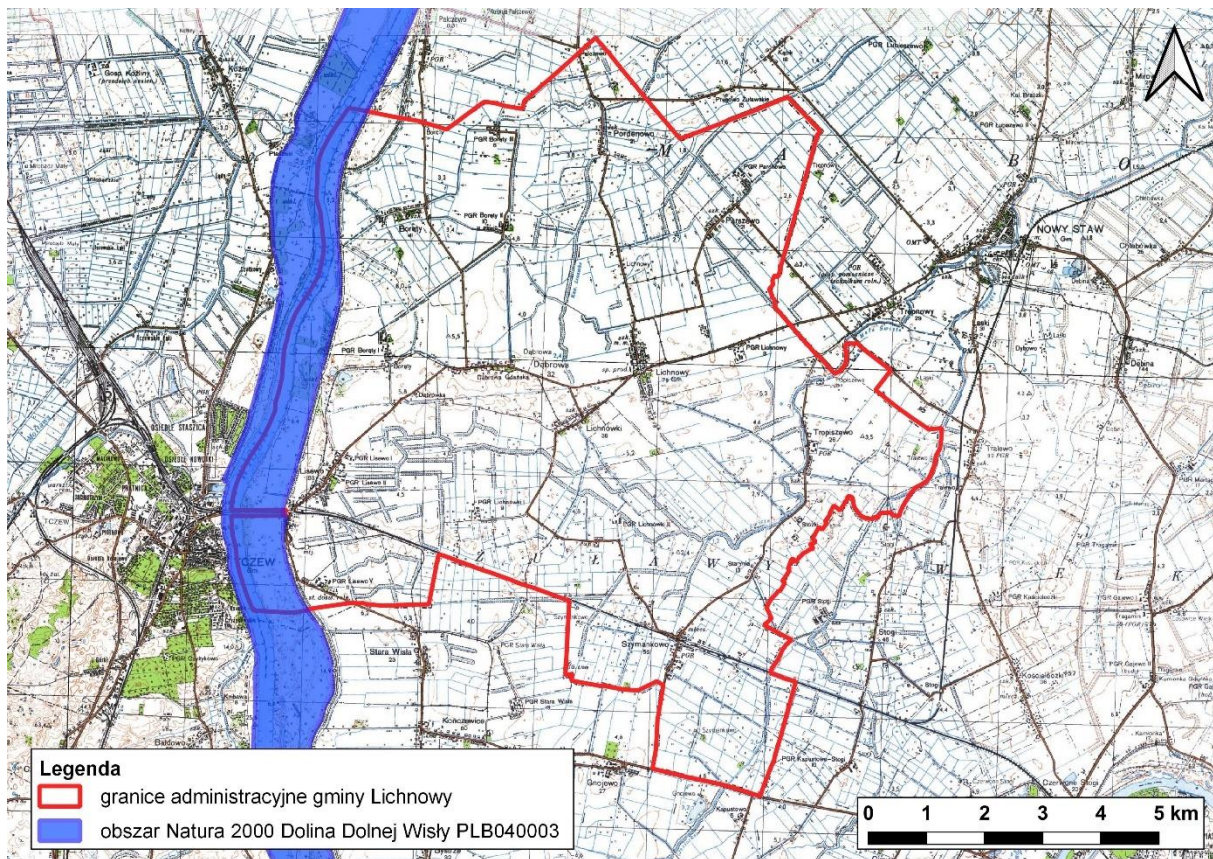
Lokalizację gminy względem Obszaru Chronionego Krajobrazu Miedzywala Wisły przedstawiono poniżej.

Rycina 1. Lokalizacja gminy Lichnowy i Obszaru Chronionego Krajobrazu Międzywala Wisły.

Obszar specjalnej ochrony Natura 2000 **Dolina Dolnej Wisły PLB040003** to obszar rozciągnięty wzdłuż ponad 260 kilometrowego odcinka rzeki Wisły. Na niektórych jej odcinkach obecne są liczne mielizny i wyspy, odsłaniane szczególnie podczas niskiego stanu wody. W wielu miejscach na obszarze międzywala znajdują się rozległe podmokłe łąki. Na terasie zalewowej obecne są starorzecza i pozostałości lasów łęgowych. W miejscowości Piekło znajduje się śluza odcinająca Nogat od Wisły. Za śluzami w kierunku północnym zaczyna się żuławski odcinek Wisły. W obszarze prowadzona jest różnorodna gospodarka wodna i rolna. Ostoja jest ważnym miejscem dla ptaków wodno-błotnych podczas migracji i zimowania, ale także podczas lęgów.

Lokalizację gminy względem obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 przedstawiono poniżej.

Rycina 2. Lokalizacja gminy Lichnowy i obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003.

Przedmiotami ochrony obszaru są następujące gatunki ptaków:

- łabędź niemy *Cygnus olor*,
- bielik *Haliaeetus albicilla*,
- błotniak stawowy *Circus aeruginosus*,
- derkacz *Crex crex*,
- rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*,
- rybitwa białoczerna *Sternula albifrons*,
- rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*,
- rybitwa czarna *Chlidonias niger*,
- zimorodek *Alcedo atthis*,
- jarzębatka *Sylvia nisoria*,
- ohar *Tadorna tadorna*,
- nurogęs *Mergus merganser*,
- ostrygojad *Haematopus ostralegus*,
- sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*,
- brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*,
- mewa siwa *Larus canus*,

- mewa srebrzysta *Larus argentatus*,
- trzciniak *Acrocephalus arundinaceus*,
- brzegówka *Riparia riparia*,
- remiz *Remiz pendulinus*,
- dziwonia *Carpodacus erythrinus*,
- gęś zbożowa *Anser fabalis*,
- krzyżówka *Anas platyrhynchos*,
- gągoł *Bucephala clangula*,
- czajka *Vanellus vanellus*,
- kulik wielki *Numenius arquata*,
- żuraw *Grus grus*,
- siewka złota *Pluvialis apricaria*.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

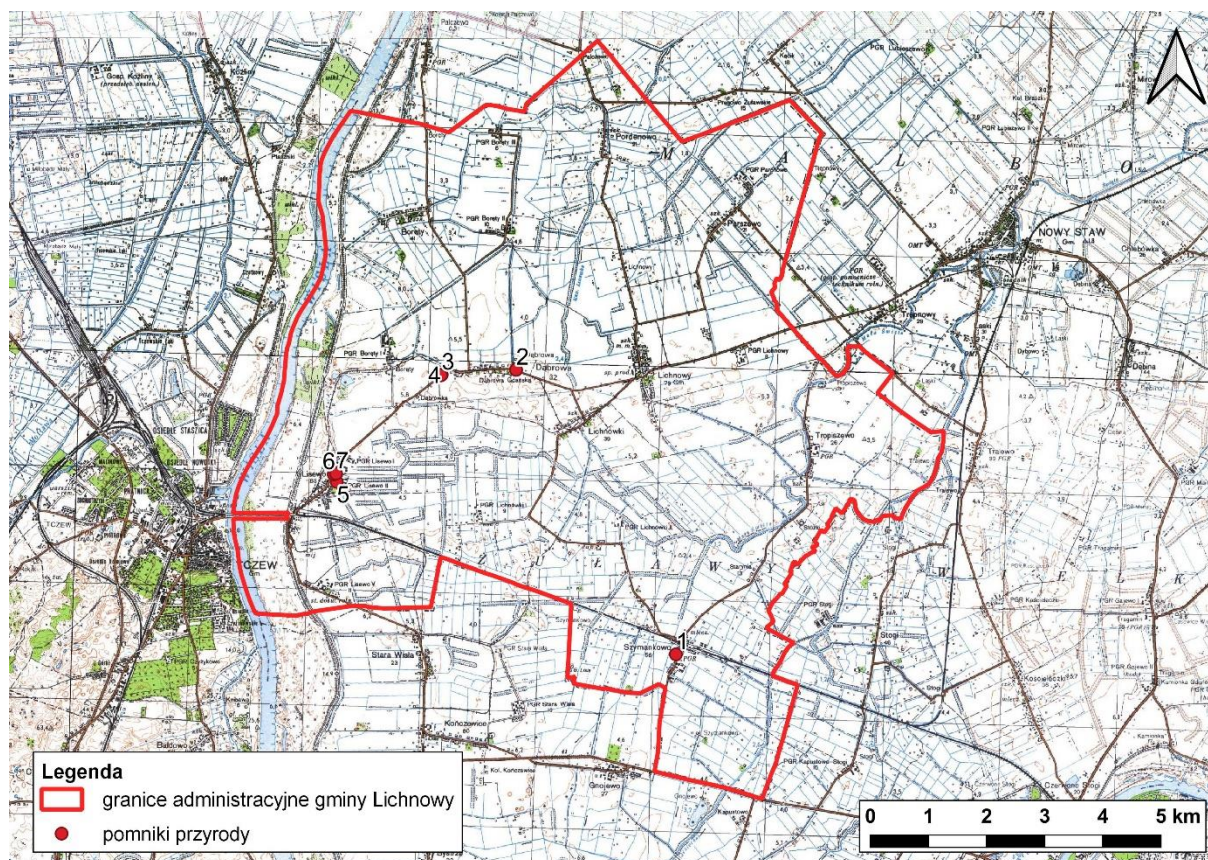
Na terenie gminy Lichnowy znajdują się pomniki przyrody:

1. dąb szypułkowy *Quercus robur* o obwodzie 565 cm i wysokości 28 m, nazwa zwyczajowa Szymek, na terenie działki o nr ewidencyjnym 58 obręb Szymankowo, ustanowiony Orzeczeniem nr 3/90 Wojewody Elbląskiego o uznanie za pomnik przyrody;
2. klon pospolity (klon zwyczajny) *Acer platanoides* o obwodzie 380 cm i wysokości 24 m, na terenie działki o nr ewidencyjnym 210 obręb Dąbrowa, ustanowiony Zarządzeniem nr 21/88 Wojewody Elbląskiego z dnia 2 września 1988 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody;
3. klon pospolity (klon zwyczajny) *Acer platanoides* o obwodzie 289 cm i wysokości 20 m, na terenie działki o nr ewidencyjnym 210 obręb Dąbrowa, ustanowiony Zarządzeniem nr 21/88 Wojewody Elbląskiego z dnia 2 września 1988 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody;
4. klon pospolity (klon zwyczajny) *Acer platanoides* o obwodzie 289 cm i wysokości 22 m, na terenie działki o nr ewidencyjnym 210 obręb Dąbrowa, ustanowiony

Zarządzeniem nr 21/88 Wojewody Elbląskiego z dnia 2 września 1988 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody;

5. dąb szypułkowy *Quercus robur* o obwodzie 390 cm i wysokości 25 m, na terenie działki o nr ewidencyjnym 131/6 obręb Lisewo, ustanowiony Zarządzeniem nr 21/88 Wojewody Elbląskiego z dnia 2 września 1988 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody;
6. jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* o obwodzie 320 cm i wysokości 27 m, na terenie działki o nr ewidencyjnym 118/1 obręb Lisewo, ustanowiony Zarządzeniem nr 21/88 Wojewody Elbląskiego z dnia 2 września 1988 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody;
7. grupa drzew 3 klonów pospolitych (klonów zwyczajnych) *Acer platanoides* o obwodach 251 cm, 201 cm i 251 cm i wysokościach 20 m, 19 m i 20 m, na terenie działki o nr ewidencyjnym 118/1 obręb Lisewo, ustanowiony Zarządzeniem nr 21/88 Wojewody Elbląskiego z dnia 2 września 1988 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody.

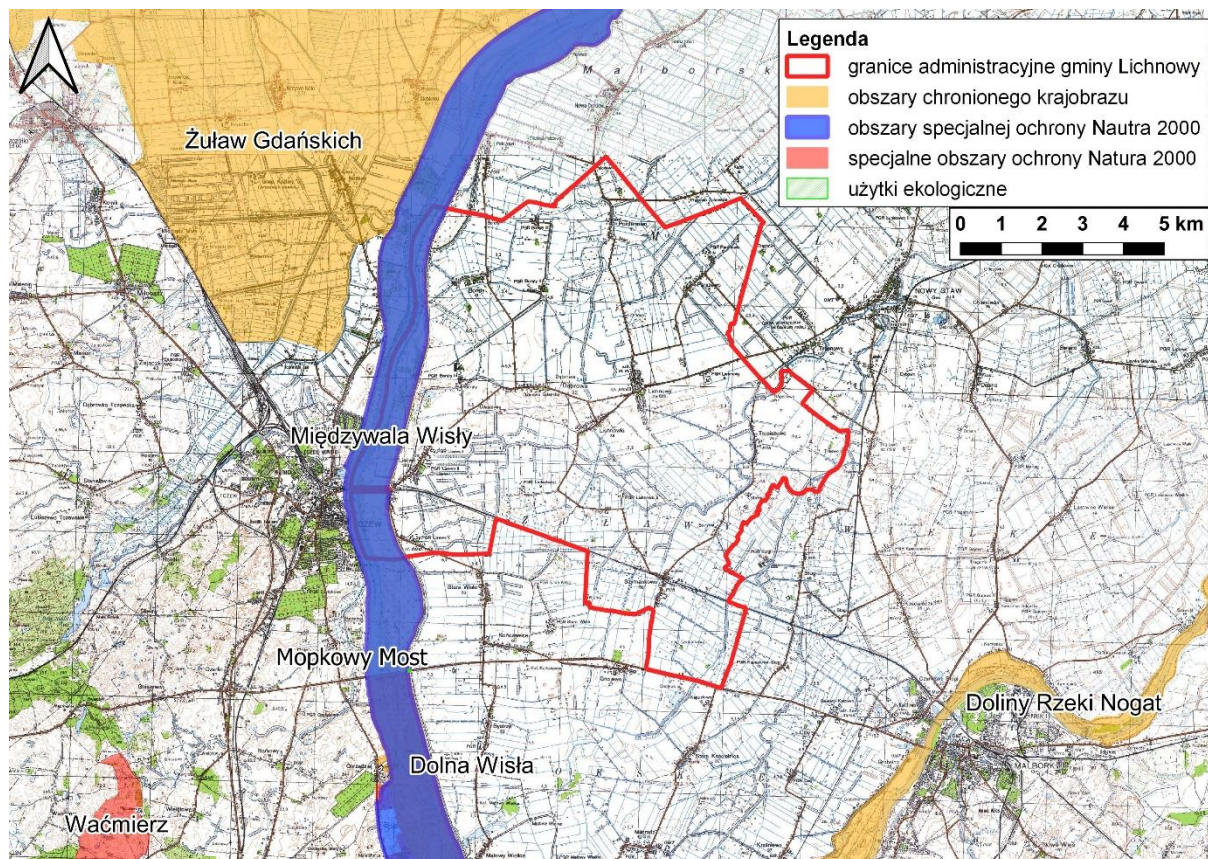
Lokalizację pomników przyrody przedstawiono poniżej.

Rycina 3. Lokalizacja pomników przyrody w granicach gminy Lichnowy.

W stosunku do pomników przyrody mogą zostać ustanowione zakazy wynikające z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.). Obecnie w stosunku do pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy istnieje konieczność zmiany przepisów wskazujących sprawującego nadzór.

W sąsiedztwie analizowanego terenu gminy Lichnowy obecne są inne formy ochrony przyrody, których lokalizację przedstawiono poniżej.

Rycina 4. Lokalizacja gminy Lichnowy względem sąsiednich obszarowych form ochrony przyrody.

Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny stanowi obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów.

W granicach gminy Lichnowy przebiega korytarz ekologiczny w obrębie doliny Wisły. Dla korytarzy ekologicznych obecnie obowiązujące akty prawne nie precyzują zakazów w stosunku do ich zagospodarowania.

Klimat akustyczny

Pod względem oddziaływania akustycznego na terenie gminy Lichnowy nie są zlokalizowane obiekty stanowiące źródło uciążliwości akustycznych. Przez teren gminy nie przebiegają autostrady, drogi krajowe, drogi wojewódzkie. W związku powyższym hałas

komunikacyjny związany z ruchem samochodowym po drogach gminnych i powiatowych ma charakter jedynie lokalny.

Przez teren gminy, w jej południowej części, przez miejscowości Lisewo Malborskie i Szymankowo przebiega linia kolejowa nr 9 Warszawa Wschodnia Osobowa-Gdańsk Główny, odcinek Tczew-Malbork, która stanowi odcinek po którym rocznie przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie, co odpowiada ok. 83 pociągom na dobę. W związku z powyższym przedmiotowy odcinek był przedmiotem analiz akustycznych w ramach opracowania pt. *Strategiczna mapa hałasu dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie - województwo pomorskie - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.* Zgodnie z przeprowadzonymi analizami wyznaczono tereny zagrożone hałasem w rejonie miejscowości Lisewo Malborskie, Szymankowo, Lichnówki.

Punkt pomiarowy hałasu od ruchu kolejowego został wyznaczony przy adresie Lichnówki 11 i Żuławska 13 w Szymankowie, gdzie realizowano pomiary w przedziale czasu odniesienia dla pory dnia w godzinach 6-22 oraz dla pory nocy w godzinach 22-6. Otrzymano następujące wyniki:

- 63,9 dB dla pory dnia, przy dopuszczalnym poziomie hałasu 61 dB,
- 61 dB dla pory nocy, przy dopuszczalnym poziomie hałasu 56 dB.

Innych źródeł hałasu na terenie gminy nie stwierdzono. W granicach gminy z uwagi na głównie zagospodarowanie rolnicze nie znajdują się tereny przemysłowe i zakłady produkcyjne. Na terenie gminy nie są zlokalizowane również instalacje mogące powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości.

Stan powietrza atmosferycznego

Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza atmosferycznego w województwie pomorskim, raport wojewódzki za rok 2024* głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza jest emisja antropogeniczna z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowi emisja z transportu (emisja liniowa) oraz działalność przemysłowa (emisja punktowa). Udział w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze województwa ma również napływ emisji z obszaru Polski oraz Europy.

Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są indywidualne systemy grzewcze domów opalane paliwami stałymi (głównie emisja pyłu PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu) oraz transport samochodowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń w sąsiedztwie dróg o znacznym natężeniu ruchu. Zanieczyszczenia komunikacyjne stanowią głównie pyły

powstające w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg oraz tlenki azotu emitowane z rur wydechowych.

W ramach rocznych ocen stanu jakości powietrza atmosferycznego dla terenów województw dokonuje się pomiarów następujących substancji:

- ✓ pod kątem spełnienia kryteriów w celu ochrony zdrowia ludzi: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, ołów (Pb) w pyle zawieszonym PM₁₀, arsen (As) w pyle zawieszonym PM₁₀, kadm (Cd) w pyle zawieszonym PM₁₀, nikiel (Ni) w pyle zawieszonym PM₁₀, benzo(a)piren (B(a)P) w pyle zawieszonym PM₁₀,
- ✓ pod kątem spełnienia kryteriów w celu ochrony roślin: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x), ozon (O₃).

Ze względu na ochronę zdrowia ludzi niewielki skrajny północny fragment gminy Lichnowy znajduje się w obszarze przekroczeń ozonu poziomemu celu długoterminowego, który powinien zostać osiągnięty do roku 2020. Liczba dni z przekroczeń poziomemu celu długoterminowego ozonu wyniosła do 10 dni.

Ze względu na ochronę roślin prawie cała gmina Lichnowy znajduje się w obszarze przekroczeń ozonu poziomemu długoterminowego.

Jako przyczynę przekroczeń poziomemu celu długoterminowego ozonu wskazuje się: występowanie w sezonie letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) oraz napływ mas powietrza zanieczyszczonych ozonem i substancjami stanowiącymi tzw. prekursorzy ozonu z terenów zurbanizowanych województwa oraz spoza granic województwa i kraju.

Na przeważającym obszarze województwa pomorskiego w ostatnich latach występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) w odniesieniu do: dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz oznaczanych w pyle zawieszonym PM₁₀ metali: ołowiu, arsenu, kadmu i niklu.

Gmina Lichnowy nie znajduje się w obszarze przekroczeń benzo(a)pirenu, zawartego w pyle zawieszonym PM₁₀, jednak należy wskazać, że w skali województwa jest to największy problem. Tak jak w latach poprzednich wysokie wartości stężeń rejestrowano w okresie grzewczym tj. w miesiącach od października do marca. Główną przyczyną przekroczeń jest emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków.

W związku z powyższym stan powietrza atmosferycznego na terenie gminy Lichnowy ocenia się jako bardzo dobry, a przekroczenia stężeń substancji w powietrzu dotyczą tylko ozonu poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Brak obowiązującego planu ogólnego po 30 czerwca 2026 r. znacząco zahamuje jakikolwiek rozwój i zabudowę terenów gminy. Nie będzie możliwe wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz uchwalenie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ewentualna zabudowa i zmiana zagospodarowania terenu możliwa będzie na podstawie obecnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanych w przeszłości.

Powyższe oznacza, że uchwalenie planu ogólnego jest zadaniem priorytetowym gmin, aby zapewnić jakiegokolwiek działania i rozwój gminy, w tym stanowić nadal atrakcyjne miejsce dla mieszkańców.

Jednocześnie należy wskazać, że celem planu ogólnego jest wprowadzenie ładu przestrzennego poprzez zapobieganie chaotycznemu i niekontrolowanemu rozwojowi zabudowy. Wprowadzenie planu ogólnego pozwoli na racjonalne planowanie infrastruktury technicznej i instalacji służących ochronie środowiska oraz realizowanie projektów proekologicznych.

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Wśród istniejących problemów ochrony środowiska na terenie gminy Lichnowy należy wskazać stan wód powierzchniowych. Gmina znajduje się w granicach 2 zlewni jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Szkarpa o kodzie RW20001651479 oraz Wisła od Wdy do Przekopu Wisły o kodzie kod RW20001229991. Stan ww. rzek określono jako zły, co zostało podyktowane stanem chemicznym poniżej dobrego oraz złym potencjałem ekologicznym. Stan chemiczny poniżej dobrego zdeterminowany jest przez wskaźniki bromowane difenylotery i rtęć, zaś zły potencjał ekologiczny przez przewodność, fitoplankton, makrobezkręgowce i ichtiofaunę. Powyższe wynika prawdopodobnie z długotrwałe występujących presji antropogenicznych, w tym presji hordormorfologicznych (budowy wałów przeciwpowodziowych i prostowania koryt rzecznych) oraz dostosowania

warunków gruntowo-wodnych w celu umożliwienia użytkowania rolniczego poprzez realizację kanałów i rowów odwadniających. Pozostałe elementy środowiska należy uznać za odporne na degradację oraz o dużej zdolności do regeneracji.

Potencjalnie niekorzystne zmiany mogą dotyczyć stanu zachowania przedmiotów ochrony w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003, dlatego też w planie ogólnym uwzględniono wytyczne wynikające z dokumentacji planów zadań ochronnych sporządzonych dla tych obszarów. Poniżej przedstawiono zestawienie zagrożeń w odniesieniu do obszaru Natura 2000 oraz przedmiotów ochrony - w granicach województwa pomorskiego.

Zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 5 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 wskazano zagrożenia:

- A036 Łabędź niemy *Cygnus olor* (lęgowe):
  - zagrożenia potencjalne:
    1. H01 zanieczyszczenie wód powierzchniowych – potencjalne zagrożenie w wyniku incydentalnej awarii wycieku substancji ropopochodnych,
- A075 Bielik *Haliaeetus albicilla* (lęgowe):
  - zagrożenia istniejące:
    1. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – ze względu na ograniczoną ilość drzew w dolinie Wisły lokalnym zagrożeniem jest ich usuwanie. Drzewa służą do odpoczynku i wypatrywania zdobyczy (żerowania) przez bieliki. Stwierdzono wycinkę w obszarze międzywala rzeki Wisły, gdzie każde z drzew może być wykorzystywane przez bieliki jako punkt obserwacyjny,
    2. C03.03 produkcja energii wiatrowej powodująca odstraszenie i efekt bariery – zakłócenia przestrzeni powietrznej w postaci farm wiatrowych i napowietrznych linii elektrycznych stanowią zagrożenie w obrębie obszaru Natura 2000 i w pasie 2 km od nich, co związane jest z utrudnieniem korzystania z żerowisk,
    3. D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne – zakłócenia przestrzeni powietrznej w postaci farm wiatrowych i napowietrznych linii elektrycznych stanowią

zagrożenie w obrębie obszaru Natura 2000 i w pasie 2 km od nich, co związane jest z utrudnieniem korzystania z żerowisk,

– zagrożenia potencjalne:

1. K03.01 konkurencja – potencjalnym zagrożeniem może być konkurencja wewnątrzgatunkowa o miejsca gniazdowe coraz liczniejszej populacji bielika. Konkurencja może wynikać z ograniczonego dostępu do siedlisk lęgowych (ograniczona ilość kompleksów starych drzewostanów o powierzchni powyżej 100 ha),
2. G05.11 śmierć lub uraz w wyniku kolizji – wraz z silnym rozwojem populacji bielika oraz intensyfikacją rozbudowy infrastruktury znacząco wzrasta ryzyko potencjalnych kolizji z liniami energetycznymi 200-400 kV, turbinami wiatrowymi i mostami w dolinie rzeki,
3. F02.03 wędkarstwo – zatrucia łożem po spożyciu przez ofiary ciężarków łożonych lub postrzelonych łożem łożonym z amunicji myśliwskiej stosowanej do polowań na ptaki wodne,
4. F03.01 polowanie – zatrucia łożem po spożyciu przez ofiary ciężarków łożonych lub postrzelonych łożem łożonym z amunicji myśliwskiej stosowanej do polowań na ptaki wodne,

- A075 Bielik *Haliaeetus albicilla* (zimujące):

– zagrożenia istniejące:

1. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – ze względu na ograniczoną ilość drzew w dolinie Wisły lokalnym zagrożeniem jest ich usuwanie. Drzewa służą do odpoczynku i wypatrywania zdobyczy (żerowania) przez bieliki. Stwierdzono wycinkę w obszarze międzywala rzeki Wisły, gdzie każde z drzew może być wykorzystywane przez bieliki jako punkt obserwacyjny,
2. C03.03 produkcja energii wiatrowej powodująca – zakłócenia przestrzeni powietrznej w postaci farm wiatrowych i napowietrznych linii elektrycznych stanowią zagrożenie w obrębie obszaru Natura 2000 i w pasie 2 km od nich, co związane jest z utrudnieniem korzystania z żerowisk,
3. D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne – zakłócenia przestrzeni powietrznej w postaci farm wiatrowych i napowietrznych linii elektrycznych stanowią zagrożenie w obrębie obszaru Natura 2000 i w pasie 2 km od nich, co związane jest z utrudnieniem korzystania z żerowisk

– zagrożenia potencjalne:

1. G05.11 śmierć lub uraz w wyniku kolizji – wraz z silnym rozwojem populacji bielika oraz intensyfikacją rozbudowy infrastruktury znacząco wzrasta ryzyko potencjalnych kolizji z liniami energetycznymi 200-400 kV, turbinami wiatrowymi i mostami w dolinie rzeki,
  2. F02.03 wędkarstwo – zatrucia łowiem po spożyciu przez ofiary ciężarków łożnianych lub postrzelonych łożniem łożnianym z amunicji myśliwskiej stosowanej do polowań na ptaki wodne,
  3. F03.01 polowanie – zatrucia łowiem po spożyciu przez ofiary ciężarków łożnianych lub postrzelonych łożniem łożnianym z amunicji myśliwskiej stosowanej do polowań na ptaki wodne,
- A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus* (łęgowe):
    - zagrożenia istniejące:
      1. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – zagrożeniem jest wycinka zarośli wiklinowych oraz trzcinowisk wokół oczek i starorzeczy w wybranych kluczowych fragmentach międzywala Wisły. Traktowane są one przez ptaki jako łęgowiska. Nie dotyczy to sztucznych nasadzeń wierzby hodowanej na cele energetyczne i hydrotechniczne (faszyna) ze względu na ich strukturę oraz wiek,
      2. A02 zmiana sposobu uprawy – przekształcenia użytków zielonych lub nieużytków, traktowanych przez błotniaki jako żerowiska w produkcyjne grunty orne oraz nowe plantacje wierzby i topoli,
      3. C03.03 produkcja energii wiatrowej powodująca odstraszenie i efekt bariery – zakłócenia przestrzeni powietrznej w postaci farm wiatrowych i napowietrznych linii elektrycznych stanowią zagrożenie w obrębie obszaru Natura 2000 i w pasie 2 km od nich, co związane jest z utrudnieniem korzystania z żerowisk,
      4. D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne – zakłócenia przestrzeni powietrznej w postaci farm wiatrowych i napowietrznych linii elektrycznych stanowią zagrożenie w obrębie obszaru Natura 2000 i w pasie 2 km od nich, co związane jest z utrudnieniem korzystania z żerowisk,
  - A122 Derkacz *Crex crex* (łęgowe):
    - zagrożenia istniejące:
      1. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – zmniejszanie się powierzchni ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk na rzecz pól uprawnych i plantacji wierzby i topoli na cele energetyczne oraz zarastanie łąk i nieużytków roślinnością drzewiastą,

2. A03.01 intensywne koszenie – zmniejszanie się powierzchni ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk na rzecz pól uprawnych i plantacji wierzby i topoli na cele energetyczne oraz zarastanie łąk i nieużytków roślinnością drzewiastą,
  3. A02.03 zmiana sposobu uprawy – zmniejszanie się powierzchni ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk na rzecz pól uprawnych i plantacji wierzby i topoli na cele energetyczne oraz zarastanie łąk i nieużytków roślinnością drzewiastą,
  4. B01.01 zalesianie terenów otwartych - drzewa rodzime – zmniejszanie się powierzchni ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk na rzecz pól uprawnych i plantacji wierzby i topoli na cele energetyczne oraz zarastanie łąk i nieużytków roślinnością drzewiastą,
  5. K02.01 zmiana składu gatunkowego - sukcesja – zmniejszanie się powierzchni ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk na rzecz pól uprawnych i plantacji wierzby i topoli na cele energetyczne oraz zarastanie łąk i nieużytków roślinnością drzewiastą,
- A193 Rybitwa rzeczna *Sterna hirundo* (lęgowe):
    - zagrożenia istniejące:
      1. M01.03 powódzie i zwiększenie opadów – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
      2. L08 powódź (procesy naturalne) – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
      3. K03.04 drapieźnictwo – drapieźnictwo ssaków (jenot, norka amerykańska, szop pracz, lis) i ptaków (kruk, wrona siwa, sroka, mewa srebrzysta) w okresie lęgowym,
      4. G05.03 penetracja – penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w koloniach na piaszczystych łąkach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,
      5. F02.03 wędkarstwo – penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w koloniach na piaszczystych łąkach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,
    - zagrożenia potencjalne:
      1. J02.04.01 zalewanie – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; plany piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie oraz plany budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,

2. J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; plany piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie oraz plany budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
3. J02.02.01 bagrowanie/usuwanie osadów limnicznych – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łach i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk lęgowych rybitw, mew i siewczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,
4. J02.05 modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łach i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk lęgowych rybitw, mew i siewczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,
5. D03.02 szlaki żeglugowe – zwiększenie wykorzystania drogi wodnej MDW E 70, związane m.in. z regularną żeglugą towarową (od Kanału Bydgoskiego, połączonego z dorzeczem Odry – do Elbląga – na Zalewie Wiślanym i dalej – w kierunku Kaliningradu),

6. G01.01.01 motorowe sporty wodne – uprawianie sportów wodnych (np. z użyciem głośnych skuterów wodnych, motorówek itp.) powodujące płoszenie, zwłaszcza w okresie lęgowym,
  7. K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – potencjalne zarastanie roślinnością drzewiastą istniejących łąch, wysp piaszczystych,
- A195 Rybitwa białoczarna *Sternula albifrons* (lęgowe):
    - zagrożenia istniejące:
      1. M01.03 powódzie i zwiększenie opadów – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
      2. L08 powódź (procesy naturalne) – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
      3. K03.04 drapieżnictwo – drapieżnictwo ssaków (jenot, norka amerykańska, szop pracz, lis) i ptaków (kruk, wrona siwa, sroka, mewa srebrzysta) w okresie lęgowym,
      4. G05.03 penetracja – penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w koloniach na piaszczystych łąkach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,
      5. F02.03 wędkarstwo – penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w koloniach na piaszczystych łąkach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,
    - zagrożenia potencjalne:
      1. J02.04.01 zalewanie – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; plany piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie oraz plany budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
      2. J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; plany piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie oraz plany budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,

3. J02.02.01 bagrowanie/usuwanie osadów limnicznych – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łach i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk lęgowych rybitw, mew i sieweczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,
  4. J02.05 modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łach i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk lęgowych rybitw, mew i sieweczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,
  5. D03.02 szlaki żeglugowe – zwiększenie wykorzystania drogi wodnej MDW E 70, związane m.in. z regularną żeglugą towarową (od Kanału Bydgoskiego, połączonego z dorzeczem Odry – do Elbląga – na Zalewie Wiślanym i dalej – w kierunku Kaliningradu),
  6. G01.01.01 motorowe sporty wodne – potencjalne uprawianie sportów wodnych (np. z użyciem głośnych skuterów wodnych, motorówek itp.) powodujące płoszenie, zwłaszcza w okresie lęgowym;
  7. K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – potencjalne zarastanie roślinnością drzewiastą istniejących łach, wysp piaszczystych,
- A196 Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida* (lęgowe):
    - zagrożenia istniejące:

1. F02.03 wędkarstwo – płoszenie ptaków poprzez obecność ludzi i biwakowanie w pobliżu kolonii lęgowych,
  2. G05.03 penetracja – płoszenie ptaków poprzez obecność ludzi i biwakowanie w pobliżu kolonii lęgowych,
  3. K03.04 drapieżnictwo – drapieżnictwo ssaków (jenot, norka amerykańska, szop pracz, lis) i ptaków (kruk, wrona siwa, sroka, mewa srebrzysta) w okresie lęgowym,
  4. J02.01.03 wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek – zmiany stosunków wodnych w obrębie oczek i starorzeczy (melioracja, osuszanie),
- zagrożenia potencjalne:
1. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – potencjalne pogarszanie stosunków wodnych w obrębie koryta rzecznoego (melioracje, osuszanie, pobór wody, pobór kruszywa) wpływające na utratę siedlisk gatunku w obszarach wskazanych jako kluczowe dla ochrony gatunku, wg km Wisły strona lewa (L), prawa (P): km 932L, km 828÷km 832L, km 877÷879P, km 873P, km 870÷872P, km 871L, km 864÷866P, km 859÷861L, km 760÷762P, km 755÷759P, km 847÷849L, km 788÷792P, km 842÷846L, km 848÷852P, km 720÷723L,
  2. J02.06 pobór wód z wód powierzchniowych – potencjalne pogarszanie stosunków wodnych w obrębie koryta rzecznoego (melioracje, osuszanie, pobór wody, pobór kruszywa) wpływające na utratę siedlisk gatunku w obszarach wskazanych jako kluczowe dla ochrony gatunku, wg km Wisły strona lewa (L), prawa (P): km 932L, km 828÷km 832L, km 877÷879P, km 873P, km 870÷872P, km 871L, km 864÷866P, km 859÷861L, km 760÷762P, km 755÷759P, km 847÷849L, km 788÷792P, km 842÷846L, km 848÷852P, km 720÷723L,
  3. J02.02.01 bagrowanie/ usuwanie osadów limnicznych – potencjalne pogarszanie stosunków wodnych w obrębie koryta rzecznoego (melioracje, osuszanie, pobór wody, pobór kruszywa) wpływające na utratę siedlisk gatunku w obszarach wskazanych jako kluczowe dla ochrony gatunku, wg km Wisły strona lewa (L), prawa (P): km 932L, km 828÷km 832L, km 877÷879P, km 873P, km 870÷872P, km 871L, km 864÷866P, km 859÷861L, km 760÷762P, km 755÷759P, km 847÷849L, km 788÷792P, km 842÷846L, km 848÷852P, km 720÷723L,
- A229 Zimorodek *Alcedo atthis* (lęgowe):
    - zagrożenia istniejące:

- 1) M01.03 powódzie i zwiększenie opadów – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. warunkujący zanik żerowisk czynnik naturalny,
  - 2) L08 powódź (procesy naturalne) – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. warunkujący zanik żerowisk czynnik naturalny,
  - 3) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – usuwanie istniejących zadrzewień wzdłuż linii brzegowej powodujące ubytki miejsc żerowania,
- zagrożenia potencjalne:
1. J02.04.01 zalewanie – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
  2. J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
  3. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – potencjalne prace remontowe i budowlane w obrębie brzegów prowadzące do likwidacji urwistych skarp – siedliska gniazdowania,
- A307 Jarzębatka *Sylvia nisoria* (lęgowe):
    - zagrożenia potencjalne:
      1. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – potencjalne usuwanie istniejących zadrzewień w promieniu 50 m wokół oczek wodnych, starorzeczy,
  - A048 Ohar *Tadorna tadorna* (lęgowe):
    - zagrożenia istniejące:
      1. K03.04 drapieżnictwo – drapieżnictwo ssaków (jenot, norka amerykańska, szop pracz, lisa) i ptaków (kruk, wrona siwa, sroka, mewa srebrzysta) w okresie lęgowym,
      2. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – usuwanie istniejących zadrzewień w promieniu 50 m wokół oczek wodnych i starorzeczy, wycinanie drzew dziuplastych w obrębie obszaru,

- zagrożenia potencjalne:
  1. J02.05 modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – potencjalne prace remontowe i budowlane w obrębie brzegów prowadzące do likwidacji urwistych skarp,
- A070 Nurogęś *Mergus merganser* (lęgowe):
  - zagrożenia istniejące:
    1. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – suwanie istniejących zadrzewień w promieniu 50 m wokół oczek wodnych, starorzeczy, brzegu rzeki, wycinanie drzew dziuplastych w obrębie obszaru,
    2. K03.04 drapieżnictwo – drapieżnictwo gatunków ssaków introdukowanych (jenot, norka amerykańska, szop pracz) oraz drapieżnictwo lisa i niektórych gatunków ptaków (kruk, wrona siwa, sroka, mewa srebrzysta) w okresie lęgowym,
  - zagrożenia potencjalne:
    1. J02.05 modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – potencjalne prace remontowe i budowlane w obrębie brzegów prowadzące do likwidacji urwistych skarp,
- A070 Nurogęś *Mergus merganser* (zimujące):
  - zagrożenia istniejące:
    1. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – usuwanie istniejących zadrzewień i szuwarów w promieniu 50 m wokół oczek wodnych, starorzeczy, brzegu rzeki,
- A130 Ostrygojad *Haematopus ostralegus* (lęgowe):
  - zagrożenia istniejące:
    1. M01.03 powódzie i zwiększenie opadów – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
    2. L08 powódź (procesy naturalne) – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
    3. K03.04 drapieżnictwo – drapieżnictwo ssaków (jenot, norka amerykańska, szop pracz, lis) i ptaków (kruk, wrona siwa, sroka, mewa srebrzysta) w okresie lęgowym,
    4. G05.03 penetracja – penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w koloniach na piaszczystych łąkach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,

5. F02.03 wędkarstwo – penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w koloniach na piaszczystych łąkach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,
- zagrożenia potencjalne:
1. J02.04.01 zalewanie – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
  2. J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
  3. J02.05 modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie, prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych (tymczasowych łąch i piaszczystych wysp) – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łąch i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk lęgowych rybitw, mew i sieweczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,
  4. J02.02.01 bagrowanie /usuwanie osadów limnicznych poprzez likwidowanie form wynurzonych w okresie stanów średnich i wysokich Wisły – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łąch i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk

lęgowych rybitw, mew i sieweczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,

5. D03.02 szlaki żeglugowe – zwiększenie wykorzystania drogi wodnej MDW E 70, związane m.in. z regularną żeglugą towarową (od Kanału Bydgoskiego, połączonego z dorzeczem Odry – do Elbląga – na Zalewie Wiślanym i dalej – w kierunku Kaliningradu),
  6. G01.01.01 motorowe sporty wodne – potencjalne uprawianie sportów wodnych (np. z użyciem głośnych skuterów wodnych, motorówek itp.) powodujące płoszenie, zwłaszcza w okresie lęgowym,
  7. K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – potencjalne zarastanie roślinnością drzewiastą istniejących łąch, wysp piaszczystych,
- A136 Sieweczka rzeczna *Charadrius dubius* (lęgowe):
    - zagrożenia istniejące:
      1. M01.03 powódzie i zwiększenie opadów – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
      2. L08 powódź (procesy naturalne) – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
      3. K03.04 drapieżnictwo – drapieżnictwo ssaków (jenot, norka amerykańska, szop pracz, lis) i ptaków (kruk, wrona siwa, sroka, mewa srebrzysta) w okresie lęgowym,
      4. G05.03 penetracja – penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w koloniach na piaszczystych łąkach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,
      5. F02.03 wędkarstwo – penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w koloniach na piaszczystych łąkach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,
    - zagrożenia potencjalne:
      1. J02.04.01 zalewanie – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów; piętrzenia rzeki (budowa

- tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
2. J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i łęgów; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
  3. J02.05 modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły, prace remontowe i budowlane prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łąch i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk łęgowych rybitw, mew i sieweczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,
  4. J02.02.01 bagrowanie/ usuwanie osadów limnicznych – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły, prace remontowe i budowlane prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łąch i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk łęgowych rybitw, mew i sieweczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,
  5. D03.02 szlaki żeglugowe – zwiększenie wykorzystania drogi wodnej MDW E 70, związane m.in. z regularną żeglugą towarową (od Kanału Bydgoskiego, połączonego z dorzeczem Odry – do Elbląga – na Zalewie Wiślanym i dalej – w kierunku Kaliningradu),

6. G01.01.01 motorowe sporty wodne – potencjalne uprawianie sportów wodnych (np. z użyciem głośnych skuterów wodnych, motorówek itp.) powodujące płoszenie, zwłaszcza w okresie lęgowym,
  7. K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – potencjalne zarastanie roślinnością drzewiastą istniejących łąch, wysp piaszczystych,
- A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos* (lęgowe):
    - zagrożenia istniejące:
      1. M01.03 powódzie i zwiększenie opadów – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
      2. L08 powódź (procesy naturalne) – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
      3. K03.04 drapieżnictwo – drapieżnictwo ssaków (jenot, norka amerykańska, szop pracz, lis) i ptaków (kruk, wrona siwa, sroka, mewa srebrzysta) w okresie lęgowym,
      4. G05.03 penetracja – penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w miejscach gniazdowania na piaszczystych łąkach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,
      5. F02.03 wędkarstwo – penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w miejscach gniazdowania na piaszczystych łąkach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,
    - zagrożenia potencjalne:
      1. J02.04.01 zalewanie – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
      2. J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,

3. J02.05 modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły, prace remontowe i budowlane prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łąch i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk lęgowych rybitw, mew i sieweczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,
4. J02.02.01 bagrowanie/usuwanie osadów limnicznych – – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły, prace remontowe i budowlane prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łąch i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk lęgowych rybitw, mew i sieweczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,
5. D03.02 szlaki żeglugowe – zwiększenie wykorzystania drogi wodnej MDW E 70, związane m.in. z regularną żeglugą towarową (od Kanału Bydgoskiego, połączonego z dorzeczem Odry – do Elbląga – na Zalewie Wiślanym i dalej – w kierunku Kaliningradu),
6. G01.01.01 motorowe sporty wodne – potencjalne uprawianie sportów wodnych (np. z użyciem głośnych skuterów wodnych, motorówek itp.) powodujące płoszenie, zwłaszcza w okresie lęgowym,
7. K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – potencjalne zarastanie roślinnością drzewiastą istniejących łąch, wysp piaszczystych,
8. G05.03 penetracja – potencjalna penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w miejscach gniazdowania na piaszczystych łąkach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,

- A182 Mewa siwa *Larus canus* (lęgowe):
  - zagrożenia istniejące:
    1. M01.03 powódzie i zwiększenie opadów – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
    2. L08 powódź (procesy naturalne),
    3. K03.04 drapieżnictwo – drapieżnictwo ssaków (jenot, norka amerykańska, szop pracz, lis) i ptaków (kruk, wrona siwa, sroka, mewa srebrzysta) w okresie lęgowym,
    4. G05.03 penetracja – penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w koloniach na piaszczystych łachach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,
    5. F02.03 wędkarstwo – penetracja ludzka z płoszeniem ptaków w koloniach na piaszczystych łachach, wyspach w okresie 01.05.-31.08., w tym przybijanie łodzi i kajaków do wysp, biwakowanie, wędkowanie,
  - zagrożenia potencjalne:
    1. J02.04.01 zalewanie – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
    2. J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
    3. J02.05 modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły, prace remontowe i budowlane prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łach i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk lęgowych rybitw, mew i sieweczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia

zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,

4. J02.02.01 bagrowanie/ usuwanie osadów limnicznych – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły, prace remontowe i budowlane prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łąch i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk lęgowych rybitw, mew i sieweczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,
  5. D03.02 szlaki żeglugowe – zwiększenie wykorzystania drogi wodnej MDW E 70, związane m.in. z regularną żeglugą towarową (od Kanału Bydgoskiego, połączonego z dorzeczem Odry – do Elbląga – na Zalewie Wiślanym i dalej – w kierunku Kaliningradu),
  6. G01.01.01 motorowe sporty wodne – potencjalne uprawianie sportów wodnych (np. z użyciem głośnych skuterów wodnych, motorówek itp.) powodujące płoszenie, zwłaszcza w okresie lęgowym,
  7. K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – potencjalne zarastanie roślinnością drzewiastą istniejących łąch, wysp piaszczystych,
- A184 Mewa srebrzysta *Larus argentatus* (lęgowe):
    - zagrożenia istniejące:
      1. M01.03 powódzie i zwiększenie opadów – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
      2. L08 powódź (procesy naturalne) – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
    - zagrożenia potencjalne:
      1. J02.04.01 zalewanie; – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05.

- do 31.08.i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
2. J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08.i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
  3. J02.05 modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły, prace remontowe i budowlane prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łąch i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk lęgowych rybitw, mew i sieweczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,
  4. J02.02.01 bagrowanie/ usuwanie osadów limnicznych – usuwanie naniesionego materiału (rumoszu) w obrębie koryta rzeki, likwidowanie form wynurzonych Wisły, prace remontowe i budowlane prowadzące do likwidacji siedlisk rozrodczych - tymczasowych łąch i piaszczystych wysp, np. planowana odbudowa 321 sztuk poprzecznych budowli hydrotechnicznych (tak zwanych ostróg) na całej długości Dolnej Wisły poniżej Włocławka może spowodować likwidację praktycznie w 100% wszystkich naturalnych siedlisk lęgowych rybitw, mew i sieweczek, położonych na Dolnej Wiśle w strefie korytowej rzeki, która wskutek planowanego przedsięwzięcia zostanie uregulowana; będzie się to wiązało z zanikiem naturalnych procesów hydrologicznych (roztokowości rzeki), będących podstawowym warunkiem trwania i odnawiania wymienionych siedlisk o charakterze wysp,
  5. D03.02 szlaki żeglugowe; – zwiększenie wykorzystania drogi wodnej MDW E 70, związane m.in. z regularną żeglugą towarową (od Kanału Bydgoskiego, połączonego

z dorzeczem Odry – do Elbląga – na Zalewie Wiślanym i dalej – w kierunku Kaliningradu),

6. G01.01.01 motorowe sporty wodne – potencjalne uprawianie sportów wodnych (np. z użyciem głośnych skuterów wodnych, motorówek itp.) powodujące płoszenie, zwłaszcza w okresie lęgowym,
- A298 Trzciniak *Acrocephalus arundinaceus* (lęgowe):
    - zagrożenia istniejące:
      1. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – potencjalne usuwanie roślinności wokół wód, oczek i starorzeczy,
  - A249 Brzegówka *Riparia riparia* (lęgowe):
    - zagrożenia istniejące:
      1. M01.03 powódzie i zwiększenie opadów - naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
      2. L08 powódź (procesy naturalne) – naturalny przepływ wezbraniowy powodujący podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. powodujący zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków,
    - zagrożenia potencjalne:
      1. J02.04.01 zalewanie – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
      2. J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – przepływ wezbraniowy spowodowany spustem wody dla żeglugi mogący spowodować podniesienie stanu wysokości wody w okresie od 01.05. do 31.08. i w efekcie zalewanie i niszczenie gniazd i lęgów ptaków; piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub w Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia,
      3. J02.05 modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – prace remontowe i budowlane w obrębie brzegów prowadzące do likwidacji urwistych skarp,
  - A336 Remiz *Remiz pendulinus* (lęgowe):
    - zagrożenia potencjalne:

1. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – potencjalne usuwanie istniejących zadrzewień w promieniu 50 m wokół oczek wodnych, starorzeczy i brzegu rzeki,
- A371 Dziwonia *Carpodacus erythrinus* (lęgowe):
    - zagrożenia potencjalne:
      1. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – potencjalne usuwanie istniejących zadrzewień w promieniu 50 m wokół oczek wodnych i starorzeczy,
  - A039 Gęś zbożowa *Anser fabalis* (przelotne):
    - zagrożenia istniejące:
      1. C03.03 produkcja energii wiatrowej powodująca odstraszenie i efekt bariery – zakłócenia przestrzeni powietrznej w postaci farm wiatrowych i napowietrznych linii elektrycznych stanowią zagrożenie w obrębie obszaru Natura 2000 i w pasie 2 km od nich, co związane jest z utrudnieniem korzystania z korytarza migracyjnego wzdłuż rzeki. Wraz z silnym wzrostem liczebności populacji gęsi zbożowej w Polsce (wyniki monitoringu GIOŚ) oraz intensyfikacją rozbudowy infrastruktury znacząco wzrasta ryzyko potencjalnych kolizji z liniami energetycznymi 200-400 kV, turbinami wiatrowymi i mostami w dolinie. Wyniki publikacji naukowych wskazują, iż gęsi należą do kolizyjnych oraz wrażliwych na odstraszenie gatunków,
      2. D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne – zakłócenia przestrzeni powietrznej w postaci farm wiatrowych i napowietrznych linii elektrycznych stanowią zagrożenie w obrębie obszaru Natura 2000 i w pasie 2 km od nich, co związane jest z utrudnieniem korzystania z korytarza migracyjnego wzdłuż rzeki. Wraz z silnym wzrostem liczebności populacji gęsi zbożowej w Polsce (wyniki monitoringu GIOŚ) oraz intensyfikacją rozbudowy infrastruktury znacząco wzrasta ryzyko potencjalnych kolizji z liniami energetycznymi 200-400 kV, turbinami wiatrowymi i mostami w dolinie. Wyniki publikacji naukowych wskazują, iż gęsi należą do kolizyjnych oraz wrażliwych na odstraszenie gatunków,
    - zagrożenia potencjalne:
      1. G05.11 śmierć lub uraz w wyniku kolizji – potencjalne zakłócenia przestrzeni powietrznej w postaci farm wiatrowych i napowietrznych linii elektrycznych stanowią zagrożenie w obrębie obszaru Natura 2000 i w pasie 2 km od nich, co związane jest z utrudnieniem korzystania z korytarza migracyjnego wzdłuż rzeki. Wraz z silnym wzrostem liczebności populacji gęsi zbożowej w Polsce (wyniki monitoringu GIOŚ) oraz intensyfikacją rozbudowy infrastruktury znacząco wzrasta ryzyko potencjalnych

kolizji z liniami energetycznymi 200-400 kV, turbinami wiatrowymi i mostami w dolinie. Wyniki publikacji naukowych wskazują, iż gęsi należą do kolizyjnych oraz wrażliwych na odstraszenie gatunków,

2. F03.01 polowanie – potencjalne zatrucie łożem po spożyciu ciężarków łożianych lub postrzelenie łożem łożianym z amunicji myśliwskiej stosowanej do polowań na ptaki wodne,
  3. F02.03, F03.01 zatrucia łożem stosowanym w wędkarstwie i myślistwie – potencjalne zatrucie łożem po spożyciu ciężarków łożianych lub postrzelenie łożem łożianym z amunicji myśliwskiej stosowanej do polowań na ptaki wodne,
- A053 Krzyżówka *Anas platyrhynchos* (zimujące):
    - zagrożenia potencjalne:
      1. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – potencjalne usuwanie istniejących zadrzewień i szuwarów w promieniu 50 m wokół oczek wodnych, starorzeczy, brzegu rzeki,
      2. F02.03 wędkarstwo – potencjalne zatrucie łożem po spożyciu ciężarków łożianych lub postrzelenie łożem łożianym z amunicji myśliwskiej stosowanej do polowań na ptaki wodne,
      3. F03.01 polowanie. – potencjalne zatrucie łożem po spożyciu ciężarków łożianych lub postrzelenie łożem łożianym z amunicji myśliwskiej stosowanej do polowań na ptaki wodne,
  - A067 Gągoł *Bucephala clangula* (zimujące):
    - zagrożenia potencjalne:
      1. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - potencjalne usuwanie istniejących zadrzewień i szuwarów w promieniu 50 m wokół oczek wodnych, starorzeczy, brzegu rzeki,
      2. F02.03 wędkarstwo – potencjalne zatrucie łożem po spożyciu ciężarków łożianych lub postrzelenie łożem łożianym z amunicji myśliwskiej stosowanej do polowań na ptaki wodne,
      3. F03.01 polowanie – potencjalne zatrucie łożem po spożyciu ciężarków łożianych lub postrzelenie łożem łożianym z amunicji myśliwskiej stosowanej do polowań na ptaki wodne,
  - A142 Czajka *Vanellus vanellus* (przelotne):
    - zagrożenia istniejące:

1. G05.03 penetracja – płoszenie ptaków poprzez obecność ludzi, hałasowanie, biwakowanie w pobliżu zbiorowych noclegowisk,
  2. C03.03 produkcja energii wiatrowej powodująca odstraszenie i efekt bariery – powoduje wzrost ryzyka płoszenia ptaków,
- zagrożenia potencjalne:
1. F03.01 polowanie – potencjalne polowanie w sensie ogólnym w miejscach noclegowisk i miejsc odpoczynku,
  2. J02.05 modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – potencjalne piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia, odbudowa wszystkich uszkodzonych budowli poprzecznych (ostróg) w strefie korytowej Wisły,
  3. J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – potencjalne piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia, odbudowa wszystkich uszkodzonych budowli poprzecznych (ostróg) w strefie korytowej Wisły,
- A160 Kulik wielki *Numenius arquata* (przelotne):
    - zagrożenia istniejące:
      1. G05.03 penetracja - płoszenie ptaków poprzez obecność ludzi, hałasowanie, biwakowanie w pobliżu zbiorowych noclegowisk,
      2. C03.03 produkcja energii wiatrowej powodująca odstraszenie i efekt bariery - wraz z silnym wzrostem liczebności populacji kulika wielkiego w obszarze oraz intensyfikacją rozbudowy infrastruktury znacząco wzrasta ryzyko płoszenia ptaków. Kulik wielki należy do wrażliwych na odstraszenie gatunków, zatem należy przeciwdziałać temu zjawisku na terenie obszaru i w sąsiedztwie do 2000 m od jego granic,
    - zagrożenia potencjalne:
      1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – potencjalne piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia, odbudowa wszystkich uszkodzonych budowli poprzecznych (ostróg) w strefie korytowej Wisły,
      2. J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – potencjalne piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia, odbudowa wszystkich uszkodzonych budowli poprzecznych (ostróg) w strefie korytowej Wisły,

- A127 Żuraw *Grus grus* (lęgowe):
  - zagrożenia potencjalne:
    1. K03.04 drapieżnictwo – potencjalne lokalne drapieżnictwo niektórych gatunków ssaków (lis, jenot, szop praczy) w okresie lęgowym,
    2. G05.03 penetracja – potencjalne płoszenie ptaków poprzez obecność ludzi, hałasowanie, biwakowanie w pobliżu lęgowisk,
    3. F02.03 wędkarstwo – potencjalne płoszenie ptaków poprzez obecność ludzi, hałasowanie, biwakowanie w pobliżu lęgowisk,
    4. F03.01 polowanie – potencjalne polowanie w sensie ogólnym w miejscach noclegowisk i miejsc odpoczynku,
- A127 Żuraw *Grus grus* (przelotne):
  - zagrożenia istniejące:
    1. C03.03 produkcja energii wiatrowej powodująca odstraszenie i efekt bariery – wraz z silnym rozwojem populacji żurawia oraz intensyfikacją rozbudowy infrastruktury znacząco wzrasta ryzyko potencjalnych kolizji z liniami energetycznymi 200-400 kV, turbinami wiatrowymi i mostami w dolinie,
    2. D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne – wraz z silnym rozwojem populacji żurawia oraz intensyfikacją rozbudowy infrastruktury znacząco wzrasta ryzyko potencjalnych kolizji z liniami energetycznymi 200-400 kV, turbinami wiatrowymi i mostami w dolinie,
  - zagrożenia potencjalne:
    1. G05.03 penetracja – potencjalne płoszenie ptaków poprzez obecność ludzi, hałasowanie, biwakowanie w pobliżu zbiorowych noclegowisk,
    2. F02.03 wędkarstwo – potencjalne płoszenie ptaków poprzez obecność ludzi, hałasowanie, biwakowanie w pobliżu zbiorowych noclegowisk,
    3. F03.01 polowanie – potencjalne polowanie w sensie ogólnym w miejscach noclegowisk i miejsc odpoczynku poprzez płoszenie ptaków zatrzymujących się w okresie wędrówek,
    4. G05.11 śmierć lub uraz w wyniku kolizji – potencjalna intensyfikacja rozbudowy infrastruktury wraz z silnym rozwojem populacji żurawia może spowodować wzrost ryzyka potencjalnych kolizji z liniami energetycznymi 200-400 kV, turbinami wiatrowymi i mostami w dolinie,
- A140 Siewka złota *Pluvialis apricaria* (przelotne):
  - zagrożenia istniejące:

1. G05.03 penetracja – płoszenie ptaków poprzez obecność ludzi, hałasowanie, biwakowanie w pobliżu zbiorowych noclegowisk,
  2. C03.03 produkcja energii wiatrowej powodująca odstraszenie i efekt bariery – intensyfikacja rozbudowy infrastruktury farm wiatrowych powoduje dla bardzo licznej populacji siewki złotej w obszarze znaczące ryzyko płoszenia ptaków. Siewka złota jest gatunkiem wrażliwym na odstraszenie,
- zagrożenia potencjalne:
1. F02.03 wędkarstwo – potencjalne płoszenie ptaków poprzez obecność ludzi, hałasowanie w pobliżu zbiorowych noclegowisk,
  2. F03.01 polowanie – potencjalne polowania w sensie ogólnym w miejscach noclegowisk i miejsc odpoczynku,
  3. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie – potencjalne piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia, odbudowa wszystkich uszkodzonych budowli poprzecznych (ostróg) w strefie korytowej Wisły,
  4. J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – potencjalne piętrzenia rzeki (budowa tamy) w Ciechocinku lub Nieszawie i budowy dalszych zbiorników zaporowych z biegiem Dolnej Wisły – aż do ujścia, odbudowa wszystkich uszkodzonych budowli poprzecznych (ostróg) w strefie korytowej Wisły.

Ponadto dla ww. obszaru Natura 2000 określono wskazania do zmian w dokumentach planistycznych tj.:

- nie należy wyznaczać terenów przeznaczonych pod energetykę odnawialną ze wskazaniem elektrowni wiatrowych na terenie obszaru i w sąsiedztwie do 2000 m od jego granic,
- niewyznaczania terenów przeznaczonych pod budowę ferm norek w obszarze Natura 2000 i w odległości do 10 km od granic obszaru.

Potencjalne zagrożenia mogą być również związane z ochroną krajobrazową – zachowaniem walorów krajobrazowych w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Międzywala Wisły oraz w granicach krajobrazów priorytetowych wyznaczonych na podstawie *Audytu krajobrazowego województwa pomorskiego*.

Opracowywany dokument odnosi się do obszaru położonego w jednostce administracyjnej o charakterze półnaturalnym, gdzie działalność człowieka przyczyniła się do powstawania trwałych zmian środowiska. Podczas sporządzania planu ogólnego uwzględniono

istniejące uwarunkowania środowiskowe, w tym najistotniejsze problemy środowiskowe. Ustalenia planu ogólnego przyczynią się do minimalizacji negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko oraz pozwolą wykorzystać przestrzeń w sposób optymalny z jednoczesnym poszanowaniem obszarów najcenniejszych przyrodniczo.

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Poniżej omówiono wybrane dokumenty strategiczne szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego dotyczące ochrony środowiska.

Europejska Konwencja Krajobrazowa została sporządzona we Florencji 20 października 2000 r., przez Polskę została ratyfikowana 27 września 2004 r., a weszła w życie 1 stycznia 2005 r. Celem dokumentu jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej. Krajobraz został potraktowany jako ważny element życia ludzi zamieszkujących w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również odznaczających się wyjątkowym pięknem, dlatego swoim zasięgiem obejmuje terytorium całej Polski.

Działania stanowiące podstawę realizacji konwencji:

- prawne uznanie krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi;
- ustanowienie procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem;
- uwzględnienie kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

Zapisy konwencji zobowiązały kraje do identyfikacji, charakterystyki oraz oceny krajobrazów, określenia dla nich celów jakości, a także podnoszenia świadomości społecznej oraz współpracy transgranicznej.

Na gruncie prawa krajowego w zakresie krajobrazu weszła w życie ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r., poz. 774 ze zm.), która nakazała sporządzenie audytów krajobrazowych dla poszczególnych województw.

Audyt krajobrazowy województwa pomorskiego został przyjęty uchwałą nr 190/XVII/25 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 lipca 2025 w sprawie uchwalenia

Audytu krajobrazowego województwa pomorskiego oraz wchodzi w życie z dniem 01 października 2025 r.

8. Program działań na rzecz ochrony środowiska stanowi podstawę polityki ochrony środowiska Unii Europejskiej i obowiązuje od 2 maja 2022 r. Program wyznacza ramy polityki i działań środowiskowych do 2030 r. oraz ma przyspieszyć ekologiczną transformację w sposób sprawiedliwy i różnorodny. Celem długofalowym do 2050 r. jest dobra jakość życia uwzględniająca ograniczenia naszej planety.

Program wyznaczył sześć obszarów priorytetowych:

1. osiągnięcie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 2050 r.;
2. wzmocnienie zdolności przystosowawczych, zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności na zmianę klimatu;
3. dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
4. osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków;
5. ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich).
6. redukcja presji na środowisko i klimat związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego)

Osiągnięcie ww. celów będzie możliwe poprzez zmniejszenie śladu materiałowego i konsumpcyjnego UE, wzmocnienie zachęt korzystnych dla środowiska, stopniowe wycofywanie dotacji szkodliwych dla środowiska, zwłaszcza dopłat do paliw kopalnych.

Europejski Zielony Ład to unijna strategia wzrostu, która została rozpoczęta w 2019r. w celu przeprowadzenia transformacji ekologicznej oraz osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. Dokument wskazuje, że przeciwdziałanie zmianie klimatu wiąże się z działaniami we wszystkich sektorach gospodarki, w tym dotyczy energetyki, transportu, przemysłu, rolnictwa, zrównoważonego finansowania.

Kluczowe cele to:

- osiągnięcie neutralności klimatycznej,

- wprowadzenie modelu gospodarczego w formie gospodarki obiegu zamkniętego, gdzie położony będzie nacisk na naprawę i recykling,
- zrównoważony i energooszczędny przemysł,
- odbudowa przyrody i eliminacja zanieczyszczeń,
- zrównoważone i ekologiczne rolnictwo,
- sprawiedliwość i równość klimatyczna.

Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej to dokument przyjęty 16 lipca 2019 r. stanowiący strategię w celu osiągnięcia bezpieczeństwa ekologicznego oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cele i kierunki określone to:

- Cel: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:
  - Kierunki interwencji: zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb; przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej;
- Cel: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:
  - Kierunki interwencji: zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu; wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej; gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa; wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT;
- Cel: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych:
  - Kierunki interwencji: przeciwdziałanie zmianom klimatu; adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;
- Cel: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa:
  - Kierunki interwencji: edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji;

- Cel: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska:
  - Kierunki interwencji: usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 został przyjęty w 2013 r. przez Radę Ministrów Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (SPA 2020), który stanowi pierwszy polski dokument strategiczny bezpośrednio dotyczący kwestii adaptacji, która obok mitygacji, stanowi podstawę polityki klimatycznej.

Głównym celem Planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Działania te, podejmowane mają być przez podmioty publiczne oraz prywatne, będą dokonywane poprzez realizację polityk, inwestycje w infrastrukturę oraz rozwój technologii. Obejmują one zarówno przedsięwzięcia techniczne, takie jak np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią.

Biorąc pod uwagę przywołane powyżej dokumenty strategiczne szczebla krajowego, wspólnotowego i międzynarodowego należy wskazać, że projekt planu ogólnego gminy Lichnowy jest z nimi zgodny oraz stanowić będzie uzupełnienie celów stawianych przez te dokumenty na poziomie lokalnym. Przyjęcie projektu planu ogólnego pozwoli na racjonalne wykorzystanie przestrzeni z uwzględnieniem warunków środowiska oraz problemów związanych z jego ochroną.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Oddziaływanie na ludzi

Przewiduje się, że sporządzenie planu ogólnego oraz jego przyjęcie w zaproponowanej formie pozytywnie wpłynie na ludności, w szczególności na mieszkańców przedmiotowego terenu oraz właścicieli poszczególnych nieruchomości. Przyjęcie planu ogólnego umożliwi dalsze zagospodarowanie terenów gminy w sposób zrównoważony i z zachowaniem ładu przestrzennego. Jednocześnie przyjęcie planu ogólnego w perspektywie długotrwałej będzie przeciwdziałać konfliktom społecznym, które mogą się pojawiać w przypadku zagospodarowania przestrzeni w sposób chaotyczny, nagły i nieprzemysłany. Przewiduje się, że wystąpią oddziaływania pozytywne o charakterze pośrednim, bezpośrednim, stałym, długoterminowym.

Oddziaływanie na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, formy ochrony przyrody, korytarze ekologiczne,

W zakresie oddziaływania na elementy środowiska przyrodniczego przewiduje się, że ustalenia przedmiotowego planu ogólnego pozwolą na utrzymanie skutków działalności człowieka na zbliżonym poziomie do obecnego. Wyznaczone strefy planistyczne w projekcie planu ogólnego dla Lichnowy stanowią w głównej mierze potwierdzenie istniejącego stanu zagospodarowania terenu.

W zakresie obszarowych form ochrony przyrody na terenie gminy Lichnowy występują obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003, Obszar Chronionego Krajobrazu Międzywala Wisły, pomniki przyrody – drzewa.

W granicach obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 wyznaczono następujące strefy planistyczne: strefa otwarta (4SO, 5SO, 6SO, 27SO).

W granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Międzywala Wisły, wyznaczono następujące strefy planistyczne: strefa otwarta (4SO, 5SO, 6SO, 7SO, 27SO), strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (30SJ), strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (74SZ).

W granicach ww. obszarowych form ochrony przyrody nie wyznaczono obszarów uzupełnienia zabudowy, poza terenem 30SJ – strefy wielofunkcyjnej z zabudową

mieszkaniową jednorodziną w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Międzywała Wisły. Zmiana zagospodarowania terenu odbywać się będzie głównie na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które będą mogły określać szczegółowe przeznaczenie terenu oraz zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

Pomniki przyrody zlokalizowane są w granicach stref: 15SN, 16SW, 59SO, 39SN. Nie przewiduje się, aby przyjęcie planu ogólnego gminy Lichnowy stanowiło zagrożenie dla zachowania pomników przyrody. Plan ogólny nie spowoduje naruszenia zakazów określonych w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.) – w stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

W odniesieniu do przebiegu korytarza ekologicznego w granicach gminy Lichnowy należy wskazać, że korytarz ekologiczny obejmuje zachodni fragment gminy pokrywający się z obszarem Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 i Obszarem Chronionego Krajobrazu

Międzywala Wisły, w miejscu przebiegu doliny Wisły. W związku z powyższym z uwagi na objęcie terenu korytarza ekologicznego strefą otwartą nie wystąpią oddziaływania mogące utrudniać warunki migracji zwierząt.

W odniesieniu do istniejących gruntów leśnych obecne tereny leśne zostały ujęte w strefie planistycznej otwartej 1SO oraz 42SO. Zakres stopnia szczegółowości nie wskazuje jednoznacznie na przeznaczenie tych terenów na cele inne niż nieleśne.

W związku z powyższym ocenia się, że ustalenia planu ogólnego przyjęto właściwie i nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania względem wyznaczonych form ochrony przyrody oraz ich przedmiotów ochrony. Zapisy planu ogólnego nie wpłyną również znacząco negatywnie na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną i korytarze ekologiczne. Należy wskazać, że w przyszłości zmiana zagospodarowania terenu następować będzie głównie na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Oddziaływanie na wodę

Proponowane zagospodarowanie terenu pozytywnie wpłynie na ochronę wód podziemnych i powierzchniowych w zakresie ich ilości i jakości. Ustalone planowanie przestrzenne i wyznaczenie stref pod zabudowę mieszkaniową, która wiąże się z zapotrzebowaniem na wodę oraz produkcją ścieków socjalno-bytowych pozwoli na rozsądne zaplanowanie zadań własnych gminy, do których należy rozwój infrastruktury wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej. Taka sama sytuacja dotyczy każdego charakteru zabudowy, gdzie konieczne jest zapewnienie wody oraz odbiór i zagospodarowanie ścieków np. usług, handlu, przemysłu.

Należy wskazać, że jakości wód powierzchniowych na terenie gminy Lichnowy – dla zlewni jednolitych części wód powierzchniowych wskazano zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych. Realizacja zabudowy w granicach wyznaczonych stref planistycznych powinna się wiązać z rozbudową sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej. Powyższe umożliwi w sposób kontrolowany zapewnienie wody spełniającej wymagania do spożycia przez ludzi, racjonalne i oszczędne jej wykorzystanie oraz zagwarantuje odbiór, oczyszczenie i odprowadzenie strumienia ścieków w sposób bezpieczny dla środowiska.

W przypadku zagospodarowania wód opadowych i roztopowych mających kontakt z ruchem pojazdów, a więc ciągów komunikacyjnych dróg, parkingów, placów manewrowych, powinny być one podczyszczane poprzez separator substancji ropopochodnych i osadnik. Wody opadowe i roztopowe powinny być odprowadzane w sposób zgodny z przepisami odrębnymi, w tym preferowane powinny być indywidualne systemy retencyjno-rozsączające

w ramach zabudowy mieszkaniowej, kompleksów handlowo-usługowych, zakładów przemysłowych.

Oddziaływanie na powietrze

Uciążliwości w zakresie emisji pyłów i gazów mogą wystąpić w fazie budowy poszczególnych obiektów i będą one związane z pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (m.in. wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych i maszyn ciężkich), bądź na etapie eksploatacji w projektowanych strefach gospodarczych, handlu, usług i zabudowy mieszkaniowej. Z tego względu należy zawrzeć odpowiednie zapisy ograniczające emisję przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla tych terenów.

Nowe źródła emisji substancji do powietrza powinny zostać projektowane z uwzględnieniem Uchwały nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Wyznaczone strefy planistyczne zostały zaplanowane z poszanowaniem gruntów leśnych oraz rolnych o najwyższej produktywności. Należy wskazać, że na terenie gminy Lichnowy blisko 84% powierzchni gminy stanowią grunty klasy I-III.

Obszary te zostały wyznaczone jako strefa otwarta, która stanowi najodpowiedniejszą strefę planistyczną dla tego typu terenów. Tereny pod zabudowę mieszkaniową, przemysłową, usługową, handlu zostały wyznaczone w jako kontynuacja i uzupełnienie istniejącego zagospodarowania. W miejscach tych nowa zabudowa terenów obecnie nieużytkowanych i rolnych będzie skutkować zajęciem powierzchni terenu i bezpośrednim oddziaływaniem związanym z przeprowadzeniem lokalnych prac budowlanych oraz zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej w wyniku posadowienia nowej zabudowy, fundamentowania. Istotną ingerencją w warunki gruntowe może być ewentualna realizacja kondygnacji podziemnych, dlatego należy rozważyć zastrzeżenie na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy, że ich budowa nie może doprowadzać do destabilizacji stosunków wodnych lub niekorzystnego oddziaływania na stateczność gruntów.

Wskazane jest, aby na etapie projektu budowlanego wykonywać badania geotechniczne pozwalające na szczegółowe rozpoznanie lokalnych warunków gruntowo-wodnych. W planie

ogólnym uwzględniono warunki gruntowo-wodne tj. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które w całości zostały objęte strefą planistyczną SO – strefa otwarta.

Przekształcenie terenu będzie miało charakter miejscowy ograniczony do terenu zainwestowania, jednak charakter oddziaływań będzie stały, długotrwały, bezpośredni.

Oddziaływanie na krajobraz

Przyjęcie projektu planu ogólnego w swoim zakresie wpłynie pozytywnie na krajobraz, ponieważ pozwoli na kształtowanie przestrzeni w uwzględnieniu naturalnych uwarunkowań terenu, w szczególności rzeźby terenu oraz istniejącego krajobrazu o charakterze kulturowym. Tereny przeznaczone pod zabudowę zostały wyznaczone jako kontynuacja istniejącej zabudowy poprzez wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że zagospodarowanie terenu większości gminy odbywać się będzie na podstawie szczegółowych zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które mogą zawierać rekomendacje w zakresie form architektonicznych, kolorystyki, charakteru i parametrów zabudowy.

Przewiduje się wystąpienie pozytywnych oddziaływań o charakterze stałym, długotrwałym i bezpośrednim.

Ewentualne dominanty krajobrazowe takie jak elektrownie słoneczne oraz elektrownie wiatrowe lokalizowane będą na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie.

Oddziaływanie na klimat

W zakresie oddziaływania na klimat przewiduje się utrzymanie istniejących oddziaływań na zbliżonym poziomie.

Wskazanie obligatoryjnie w planie ogólnym minimalnych powierzchni biologicznie czynnych dla poszczególnych stref planistycznych stanowić będzie równocześnie działanie minimalizujące względem występujących niekorzystnych zmian klimatycznych.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

Z uwagi na brak złóż na terenie gminy Lichnowy nie wyznaczono w planie ogólnych stref górnictwa. W związku powyższym nie przewiduje się jakichkolwiek oddziaływań względem zasobów naturalnych.

Oddziaływanie na zabytki

Na terenie gminy znajdują się zabytki uwzględnione w rejestrze zabytków oraz w ewidencji zabytków. Zabytki zlokalizowane są w obrębach: Lisewie Malborskim, Borętach, Pordenowie, Lichnowach, Lichnówkach, Staryni, Dąbrowie, Parszewie oraz w m.in. strefach planistycznych: 15SN, 30SN, 21SR, 65SZ, 21SW, 89SJ, 2SU, 1SU, 51SZ, 26SU, 61SZ, 23SJ,

17SZ. W obszarze uzupełnienia zabudowy znajdują się zabytki zlokalizowane w Lisewie Malborskim Staryni, Lichnowach, Lichnówkach.

Stanowiska archeologiczne w formie śladów osadniczych, cmentarzysk i innych zostały uwzględnione w różnych strefach. W odniesieniu do stanowisk archeologicznych ewentualne zagrożenie może wystąpić na etapie realizacji zmiany zagospodarowania terenu np. w ramach prac ziemnych i budowlanych. Prawidłowo prace realizacyjne nie powinny stanowić zagrożenia dla zabytków archeologicznych. Należy wskazać, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.) kto, w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest obowiązany:

- 1) wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;
- 2) zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia;
- 3) niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Zapisy planu ogólnego odnoszą się do zabytków nieruchomych i archeologicznych poprzez wyznaczenie stref planistycznych oraz ustalenie wskaźników zabudowy. Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego powinna przyczynić się do utrzymania walorów kulturowych i zabytków na poziomie podobnym do obecnego.

Oddziaływanie na dobra materialne

Zapisane w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne nie powinny powodować uciążliwości i oddziaływać na nieruchomości sąsiednie, przez co zapewniony zostanie rozwój z poszanowaniem zasad kształtowania ładu przestrzennego i wartości historycznych. Przewiduje się, że wyznaczone strefy planistyczne pozwolą na odpowiednie wykorzystanie terenu, w tym pod ewentualne inwestycje. Ponadto uchwalenie zaproponowanego planu ogólnego pozwoli na racjonalne zaplanowanie zadań własnych gminy z zakresu infrastruktury np. remontu i budowy dróg oraz sieci uzbrojenia terenu, co pośrednio przyczyni się do utrzymania nieruchomości w dobrym stanie.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

Stan funkcjonowania środowiska przyrodniczego przy obecnym stanie zagospodarowania gminy Lichnowy jest dobry i stabilny. Zapisy projektu planu ogólnego zapewniają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejących i projektowanych funkcji. Planowany rozwój terenów zabudowanych uwzględnia rozwój infrastruktury technicznej, która pozwoli na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej na terenach zabudowanych, a zapisy dotyczące ochrony zasobów środowiska przyrodniczego są wystarczające, aby niwelować wszelkie negatywne skutki wprowadzanej zabudowy. Dodatkowo uchwalenie planu ogólnego umożliwi realizację również inwestycji służących ochronie środowiska np. realizacji projektów odnawialnych źródeł energii.

Realizacja ustaleń planu ogólnego, przy uwzględnieniu odpowiednich zapisów w późniejszym procesie planistycznym, nie powinna spowodować istotnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, w tym obszarów objętych ochroną, wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W planie ogólnym zawarto wytyczne dla projektantów sporządzających miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i organu wydającego decyzje o warunkach zabudowy określające dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian w przeznaczeniu terenów.

9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Zaproponowane w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne będą mieć wpływ na obszary z nim sąsiadujące oraz niosą za sobą pewne skutki dla środowiska przyrodniczego, choć rozwiązania zawarte w planie dążą do ograniczenia negatywnych skutków przyjętych rozwiązań.

Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie sporządzania projektu dokumentu, w tym również po analizie otrzymanych wniosków.

Zaproponowane rozwiązanie w opracowywanym projekcie należy uznać za najkorzystniejsze i zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju. Jednocześnie należy wskazać, że projekt planu ogólnego został sporządzony na bazie obowiązujących uwarunkowań i kierunków wynikających ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto analizowany projekt planu ogólnego jest wynikiem szczegółowych analiz urbanistycznych uwzględniających wnioski i rekomendacje władz gminy, instytucji oraz mieszkańców.

10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Biorąc pod uwagę położenie gminy Lichnowy w znacznej odległości od granic kraju oraz lokalny charakter planowanego zagospodarowania terenu nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko, w związku z realizacją założeń projektu planu ogólnego.

11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów planu ogólnego w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydaniu pierwszych decyzji ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu, które powstaną w oparciu o opracowywany dokument. Wynika to z faktu, iż plan ogólny stanowi dokument prawa miejscowego, jednak wyłącznie na jego podstawie nie mogą być wydawane pozwolenia na budowę. Przyjęcie proponowanego dokumentu planu ogólnego nie wywołuje rzeczywistych skutków w omawianej przestrzeni, a jedynie jest etapem wstępnym określenia przeznaczenia przestrzeni.

Ocena skutków przyjęcia omawianego dokumentu planistycznego w zakresie oddziaływania na elementy środowiska przyrodniczego odbywać się będzie w ramach prowadzonego Państwowego Monitoringu Środowiska przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i Wojewódzki Inspektoraty Ochrony Środowiska. Ocenie podlega m.in. stan powietrza atmosferycznego, ilość i jakość wód powierzchniowych oraz podziemnych, klimat akustyczny.

Dodatkowe analizy skutków uchwalenia planu ogólnego przedstawiane będą w ramach dokumentów szczebla gminnego np. rocznych raportach o stanie gminy, prowadzonych ewidencjach. Społeczne następstwa wejścia w życie planu ogólnego będą mogły być

weryfikowane w ramach konsultacji społecznych, bieżącej analizy wniosków w zakresie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ankiet.

12. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu planu ogólnego gminy Lichnowy, sporządzanego na podstawie uchwały nr VIII/70/2024 Rady Gminy Lichnowy z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Lichnowy. Nowy dokument planistyczny zastąpi obowiązujące do tej pory studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz stanowić będzie podstawę do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W granicach gminy Lichnowy wyznaczono 11 rodzajów stref planistycznych:

1. SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
2. SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
3. SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
4. SU – strefa usługowa,
5. SP – strefa gospodarcza,
6. SR – strefa produkcji rolniczej,
7. SI – strefa infrastrukturalna,
8. SN – strefa zieleni i rekreacji,
9. SC – strefa cmentarzy,
10. SO – strefa otwarta,
11. SK – strefa komunikacyjna.

Dodatkowo zostały wyznaczone obszary uzupełnienia zabudowy, gdzie możliwe będzie realizowanie zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, zaś na pozostałym terenie zmiana zagospodarowania terenu nastąpi na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Lichnowy położona jest we wschodniej części województwa pomorskiego, w powiecie malborskim. Powierzchni gminy wynosi 8 884 ha. Pod względem liczby ludności gminę Lichnowy zamieszkuje 4 215 mieszkańców, gęstość zaludnienia wynosi 47 mieszkańców na 1 km². Gmina podzielona jest na obręby: Boręty, Dąbrowa, Lisewo, Lichnowki, Szymankowo, Starynia, Lichnowy, Tropiszewo, Parszewo, Pordenowo.

Gmina położona jest na terenie mezoregionu Żuławy Wiślane, jednorodnego pod względem morfologicznym. Obejmuje rozległy obszar równiny akumulacji aluwialnej w delcie

Wisły. Rzeźba terenu jest wyraźnie równinna – średnie wzniesienie całego obszaru to ok. 1,6 m n.p.m. Dla tego mezoregionu charakterystyczne jest występowanie obszarów depresyjnych. Region wyróżnia się występowaniem praktycznie wyłącznie osadów holocenijskich pochodzenia rzeczno – aluwialnego. Są to piaski, mułki piaszczyste i ropy rzeczne, a ponadto lokalnie torfy i namuły torfiaste, podrzędnie osady jeziorne. Z mineralnych utworów aluwialnych wytworzyły się mady brunatne, będące najpowszechniejszym typem mad na obszarze Polski. Znaczny jest także udział gleb torfowych i gruntowo-glejowych.

Przez gminę przebiegają rzeki: Wisła, Linawa, Kanał Linawka, Lichnowska Struga, Lisewska Struga, Mała Święta oraz rowy melioracyjne. Na terenie gminy brak jest jezior, występują jedynie starorzecza w dolinie Wisły.

W granicach gminy znajdują się formy ochrony przyrody: obszar specjalnej ochrony Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003, Obszar Chronionego Krajobrazu Międzywala Wisły, pomniki przyrody – drzewa oraz korytarz ekologiczny.

Przedmiotowa prognoza wskazuje przewidywane skutki środowiskowe związane z przyjęciem projektu planu ogólnego w zaproponowanym kształcie. Pod względem oddziaływania na ludzi przewiduje się, że przyjęcie planu ogólnego wywoła pozytywne skutki z uwagi na umożliwienie dalszego rozwoju gminy w sposób przemyślany.

W zakresie oddziaływania na elementy środowiska przyrodniczego oraz wyznaczone formy ochrony przyrody przewiduje się wystąpienie oddziaływań na zbliżonym poziomie do obecnego.

Obszarem problemowym jest stan jakościowy wód powierzchniowych. Przewiduje się, że zagospodarowanie przestrzeni w oparciu o plan ogólny przyczyni się do poprawy stanu jakościowego rzek w perspektywie długoterminowej. Wyznaczenie stref planistycznych ułatwi rozwój infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową.

Projektowane rozwiązania związane z emisją substancji do powietrza atmosferycznego np. indywidualne źródła grzewcze będą mogły zostać uregulowane na etapie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Odnosząc się do powierzchni ziemi realizacja założeń projektu planu ogólnego spowoduje przekształcenie i zajęcie powierzchni obecnie niezagospodarowanych i niezabudowanych. Oddziaływanie to będzie miało charakter bezpośredni i długotrwały. Jednocześnie należy zaznaczyć, że planowane obszary predysponowane do zabudowy zostały wyznaczone w sposób optymalny i stanowią w większości potwierdzenie stanu istniejącego.

Realizacja założeń projektu spowoduje lokalne zmiany krajobrazowe w związku z wprowadzeniem w przestrzeń nowych obiektów budowlanych. Szczegółowe zalecenia w zakresie ochrony walorów krajobrazowych będą mogły zostać zawarte w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Plan ogólny pozostanie bez wpływu na zasoby naturalne, ponieważ nie przewidziano eksploatacji złóż, nie wyznaczano stref planistycznych górnictwa.

Pod względem oddziaływania na zabytki i dobra materialne przewiduje się wystąpienie pozytywnych skutków przyjęcia analizowanego planu ogólnego.

Przedmiotowa prognoza oddziaływania na środowisko oraz plan ogólny zostały sporządzone z uwzględnieniem obecnego stanu środowiska, istniejącego zagospodarowania terenu, założeń władz lokalnych, aktów prawnych, dokumentów strategicznych szczebla krajowego, wspólnotowego i międzynarodowego, uwag i wniosków mieszkańców.

W przedmiotowym przypadku nie zaproponowano rozwiązań alternatywnych oraz rozwiązań chroniących środowisko, ponieważ stosowne rozwiązania zostały uwzględnione na wcześniejszych etapach przy sporządzaniu planu ogólnego i wyznaczaniu stref planistycznych.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania transgranicznego.

Ocena skutków realizacji planu ogólnego nastąpi na podstawie prowadzonych Państwowych Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Na poziomie gminnym sporządzane będą dokumenty lokalne np. raport o stanie gminy, ankiety, konsultacje społeczne.

13. Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy

Oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko spełniam wymagania określone w art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 poz. 1112 ze zm.) tj. ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia, na kierunkach związanych z kształceniem w zakresie nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.